

څانګه شوقر محمد صالح

پښتانه ټولنه، بهرامپور څانګه

پښتانه ټولنه، بهرامپور څانګه
نوسینه: څانګه شوقر محمد صالح
تایپ و هیله پری: نوسه
چاپی په کهم، سلیمانی، ۲۰۱۶

چاپی په کهم
۲۰۱۶

روونکردنه و دیه کی پیوست

خوینهرانی به پیز...

ئهم باسه ی بهردهستان، به شیکه له باسیکی فراوان و هه مه لایه نه به ناوی (جه هاله تی ئیسلام و دنیا ی هاوچه رخ) که له سالی ۱۹۹۶ هوه ناماده یه بو چاپ.

کورته ی ئهم باسه (روانین و رهفتاری ئیسلام له به رامبه ره مه سه له ی ژنان) له (یه کسان ی)، بلا و کراوه ی ریکخراوی سه ره خوئی ئافره تان، به دوو به ش بلا و کرایه وه، به شی یه که می له ژماره ۲۰ ناوه راستی تشرینی یه که می سالی ۱۹۹۷ بلا و کرایه وه، له ئه نجامدا بووه هوی نا ره حه تی مه لاو پیاوه ئایینی هکان و ره وته ئیسلامیه هکانی کوردستان، به شیوه یه کی هیستری و به شیوازیکی زۆر ناشرین پیچه وانه له گه ل هه ره پرانسیبیکی هاو چه رخ و مؤدیژن، هیرشیان کرده سه ره ئه و وتاره و، سه ره بلا و کراوه ی یه کسان ی و ریکخراوی سه ره خوئی ئافره تان و حیزبی کۆمونیستی کریکاری عیراق و، وه به ئاشکرا له مینبه ره ی مزگه وته کانه وه، فتوا ی کوشنی کۆمه نیسته کانیاندا.

هه ره ها حکومه تی ئه و کاتی کوردستان بو پشتیوانیکردن و خه مخوری له ره وته کۆنه په رسته ئیسلامیه هکان له دوا لاپه ره ی (هه ری می کوردستانی) ژماره ۱۳۲ ی ره ژ ی ۳۰-۱۰-۱۹۹۷ له ژیر ناوی (روون کردنه وه یه ک ۲۰ یه کسان ی و به ناوی وه زاره تی ره شنیریه وه، هیرش ئه کاته سه ره ئهم ووتاره

و گوايه (ئهم جو ره بو چوانه به هیه شیوه یه ک ناگونجیت له گه ل داب و نه ری تی نیشتمان په ره وه ی و ره ژنامه گه ری و پیچه وانه ی یاسای ژماره ۱۰ ی چاپه مه نی هه ری می کوردستانی عیراقه).

کاتی ک ژماره ۲۱ یه کسان ی یان برد بو چاپ (چاپخانه ی یاسین له سلیمان ی)، خاوه نی چاپخانه که باسی ئه وه ی کردبوو که ناتوانیت به ششی دووه می ئهم باسه چاپ بکات... چونکه ره وته ئیسلامیه هکان هه ره شه یان لیدا وه، هه ره بو یه به شی دووه می ئهم باسه وه کو پاشکۆ ی یه کسان ی ژماره ۲۱ بلا و کرایه وه، ئه وه ی شایه نی باسه له م ده وه ره یه دا، کیشه و مملانی له نیوان حیزب و ریکخراوی سه ره خو له لایه ک و ره وته ئیسلامیه هکان و پارتی دیموکراتی کوردستان له لایه کی تر زۆر توند ببوه، هه تا کار گه یشته ئه وه ی که گروپه ئیسلامیه هکان ده ستیان بو ناشرین ترین و ترسنۆکانه ترین چه ک برد، ئه ویش که چه کی تیرۆر بوو له به رامبه ره هاوریان (شاپور عبدالقادر و قابیل عادل) له به روا ی ۱۸-۶-۱۹۹۸دا، که خۆ ی نیشانه ی ئیفا سی و فشله ی بیرو باوه رو نامۆ بیانه به دنیا ی سه رده م، وه پاش چه ند ره ژیکیش بنکه ی ریکخراوی سه ره خوئی ئافره تانیان له سلیمان ی ته قانده وه.

هه ره ها پارێژگاری هه ولیژ (فرانسۆ هه ری ری) به پیکی کیتابی ره سمی ژماره (۲۳۰) ی ره ژ ی ۱۲-۰-۱۹۹۸ بو ریکخراوی سه ره خوئی ئافره تان به ناوی ئه نجومه نی وه زیرانه وه ده لیت که (ره زامه ند ی وه ره نه گه را له سه ره دامه زانندی ریکخراوه که تان)، به

بیراری ژماره ۱۷/۱ سەرۆکایه تی ئەنجومه نی وه زیرانی به رواری (۱۸-۴-۱۹۹۸)، به و شیوه یه ئیجازه ی فه عالیه ت له ریکخرا و وه ده گرنه وه، بئکه که یان داده خه ن و بلا و کراوه ی (یه کسان) یش قه دهغه ده که ن.

ئیمه لیڕه دا ته وای ئه م وتاره بۆ جاریکی تر له م نامیلکه یه دا بلا و ده که یه وه، ههروه ها به شیک له و فتوا و به یان و چاوپیکه وتن و رووداوانه ی ئه و ده وه یه وه کو پاشکو ئه خه یه به ر ده ستان. ئه م نامیلکه یه م پوخته یه که له ووتاری نووسه ر (ئارام ره شید) وه ر گرتوه له نامیلکه یه ک که نووسیویه تی له ژیر ناوی (روانین و رفتاری ئیسلام له به رامبهر مه سه له ی ژنان)، وه نووسه ر (ئارام ره شید) له نامیلکه که دا ئاماژه ده دا ت به وه ی که له فرسه تیکی تریدا بتوانیت ((جه هاله تی ئیسلام و دنیای هاوچه رخ)) یش له دوو توپی کتیبیکدا به چاپ بگه یه نن و بکه ویته به ر ده ستی خوینه ران.

منیش له م نووسینه دا به باشی ئه زانم هه ندیک روون کردنه وه بده م ده رباره ی ئه م نامیلکه یه که چه ند به ربه ستیک هاته ریکه مان له لایه ن کۆنه په رستان و شه مشه مه کویره کان، دوا ی ئه وه ی نووسینه کانم پوخت کرده وه و بر دم بۆ چاپخانه بۆم تایپ بکه ن هه یچ چاپخانه یه ک ئاماده یی نه بوو تایپی بکات بۆم، بۆیه ناچار خۆم هه ستام به تایپ کردنی، به لام دووا که وتوو ی کۆمه لگای کوردی ئه و هه سته ی لا دروست کردم که هه ر ده بیئت ئه م نامیلکه ته وای بکه م و بلاویشی بکه مه وه به بی ئه وه ی

سپارده شی بۆ وه ر بگرم، به داخه وه ئیمه له ولاتیکدا ده ژین به مانای ده ولتیتیکی عه لمانییه وه هه موو بیر و بۆچونه جیاوازه کان تییدا جیگه ی ده بیته وه، به لام به داخه وه نووسه رانی ره خه گر له دینی ئیسلام ئه و مافه یان نییه که سپارده بۆ نووسینه کانیا ن به ئاسانی وه ر بگرن ئه گه ر هه یزکی بالا ده ستی له پشته وه نه بیئت، به لام پیاوانی ئایینی زۆر به ئازادانه له م هه ریمه به ناو سیکۆلار و عه لمانیه ته دا روژانه له مینه بری مزگه وته کانه وه بیر توند ره وی بلا و ده که نه وه و تاکی کورد په روه ده ده که ن له سه ر بیریکی کۆنه په رستی و دووا که وتوانه ی سه رده می بیابانیشینی و ده شته کی، زۆر به ئازادانه کتیب و نامیلکه ئه نووسن و بیر توند ره ویش بلا و ئه که نه وه به خۆشحالیشه وه وه زا ره تی ره شنبیری سپارده یان پی ده دن، به لام نووسه ری عه لمانی و سیکۆلار و ره خه گری ئایینی هه یج کات ئه و یوا ره یان نه بووه بی هه یج به ربه ست و ریکرییه ک په ره به نووسینه کانیا ن بده ن و، ته نانه ت هه یچ چاپخانه یه کی کوردیش ئه و جو رته ته ی نییه ناوی خۆی له سه ر نامیلکه و کتیبه کانی نووسه رانی سیکۆلار بنوسن.

به لام بی خه می حکومه ت له ئاست بیر کۆنه په رستی ئیسلامدا مه ترسییه کی گه وره یه له سه ر هه موو یوا ره جیا جیاکانی کۆمه لگه که مان، به لام خه ته رترینیا ن یوا ری ئه منیه ت و ئاساییشه، که له هه ر کاتیکدا بۆیا ن گونجا و کاته که یان به باش زانی، کارو چالاکییه کانیا ن ده گۆرن به شیوه ی گروپ و باندی تیرۆرستی و ژیا نی تاریکستانی سه رده می جاهیلیه تمان بۆ

دەگێزێنەو، بەلام لێزەدا کەم تەرخەمی حوکمەت لە بەرامبەر کۆنە پەرستان زۆر روون و ئاشکرا نییە. بەلام ئێمە بۆ چەند هۆیەکی تایبەتی دەگێزێنەو کە لەم خالانە ی لای خوارەو دەاکورتیان دەکەینەو و ئاماژەیان پێ دەکەین:

۱. دووا کە وتویی کۆمەلگای کوردی کە سایکۆلۆجیا بە ئیسلامی کۆنە پەرستانە هەیه، ئەگەر هەر لایەنێک هەستیت بە دژایەتی کردنی رەوتە ئیسلامییەکان و، دژایەتی بیرو بۆچوونی کۆنە پەرستانە ئیسلامی بداتەو بە شیۆهێهکی ئاشکرا و روون، ئەوا روو بەرووی جەماوەریکی زۆری ئیسلامی کەم عەقل و نەفام و کۆنە پەرست دەبیتەو کە دینی ئیسلام و یاسا و رێساکانی، بە یاسا و رێسای ئاسمانی و (خودایی) دەزانن و، زۆر پیرۆزە لایان و دەست بردن بۆ ئەو یاسایانە بە دژایەتی کردنی خودای بەهێزو توانا و حکیم دەزانن، چونکە پێیان وایە قورئان کەلامی خودایە و یاسا و رێساکانیشی ئاسمانین و هەموو لایەنەکانی حکمەتی خودای تاک و تەنیای لە سەرە، لە بە کۆیلە کردنی ژنەو بەگەرە تاک و زەوتکردنی ماف و ئازادی تاکەکانی کۆمەلگا.

۲. بەوەرەسە مانەوای ئایینی ئیسلام لە باوو باپیرانی کۆمەلگە کوردیەو بۆ نەوای ئیستامان، کە زۆرینەشی لێ ی پێ ئاگان کە بە چ شیۆهێهکی نائەخلاقی و دوور لە هەموو بنەمایەکی مەرقایەتی هەستاوون بە تالانکردنی مال و ژن و سامان و شەرەف و کەرەمەتی تاکێ کورد لە رابردوودا، کە بە زەبری شمشیز و رم سوپای عەرەبی ئیسلامی دەشتەکی و

داگیرکەر توانایی سەرکەوتیت، بە سەر سوپای کوردی بە شەرەف لە رابردوودا، کە توانی بە زەبر و زەنگ و سایکۆلۆجیا و وحشیگەرانی ئیسلام ئایینی باوو باپیرانمان پێ بگۆزن بۆ ئایینی ئیسلامی عەرەبی بیابان نشین، لە رابردوودا کورد قوربانییەکی زۆری داو لە روو بە روو بوونەوای سوپای ئیسلامی و وحشیگەرەدا چەندین جەنگاوەر و پاشا و رۆلە ی ئەم خاکە پیرۆزە بوونە قوربانی خاک و نیشتمان، چەندین ژن و کچ و مندالی کورد بردرانە بازارەکانی کڕین و فرۆشتنی کۆیلە لە مەدینە و مەککە و، فرۆشرا بە پیاوی عەرەبی جشداشە لە بەری قاچ و قول رزیوی عەقل نوقسان، هەر ئەو کاتە شەرەف و کەرەمەتی کورد کەوتە ژێر پرسیارەو، بەلام بە داخەو دوا ی ئەو میژوو نەشرینە ئیسلام کە بە سەر کوردی هێتاه ئیستاش تاکی کورد زۆر دلۆسۆز و خەمخۆری کلتوری عەرەب و ئایینی ئیسلامی عەرەبی بیاباننشین، خزمەت بە کلتورێکی بە سەرچووی پیش زیاتر لە ۱۶۰۰ سال لەمەو پیش دەکات، وەک ئەوای کۆمەلگە کوردی لە رابردوودا زۆر دووا کەوتوو بییت و خاوەنی میژوو و کولتوری خۆی نەبییت.

۳. دزین و بە تالانکردنی سامانی سەر زەوی و ژێر زەوی لە لایەن دەسەلاتداران و بەر پرسیانی هەریمی کوردستان، کە ئەمەش وای کردوو هەموو لایەنەکانی تری کۆمەلگە پشت گۆی بخەن و تەنها لە خەمی بە تالان بردنی داھات و سامانی ئەم نیشتمانە بن و تەنها لە بیری گیرفان پرکردنی خۆیان و چلکاو خۆر و

کاسه لیسې کانیان بن، ټیټر کومه لگه ش له کم عه قلی خویدا
 خه ریکی بیریکی دوواکه وتوی بیت له قازانجی دوسه لاتداران
 خویان ده بیت، به لام پاره چاوی کویر کردوون و زور بی ناگان له
 میژووی ئیخوانه کانی سه عود کاتیک که ئیبن سه عود خوئی
 دروستی کردن و دواتر لی ی هه لگه رانه وه هیچی وای نه ما ئیبن
 سه عود له ناو ببه ن، چونکه میژوو شاهیدی بو بی وه فای
 موسولمانان نه دات، چه ندیک خه م خور و خزمه ت به بیرو فکره
 کونه په رستانه که یان بکه یت، له فرسه تیکدا بو یان گونجا له
 پشته وه شمشیری ژه هراویت لی نه دن.

۴. زوری دانیشتوانی هه ری می کوردستان له ئایینزای ئیسلامی
 کونه په رستانه، ټیټر دوسه لاتداران هیچ کات نه و جورته ته ی نییه
 کاریک بکات بو لاوارکردنی فکری ئیسلامی و دلی کونه په رستان
 له خوئی پرهنجیتیت، له پیتاو به دست هیثانی کومه لیک ده نگ
 له کاتی هه لیزاردنه کاند، ټیټر نه م جوکمه ته نه وه نده کم
 ته رخمه مه مه لا ده نگ دراوه کان له مینبه ری مزگه وته کانه وه فتوا
 ده رکه ن بو هه ر شتیک که ببیته هوئی دروست بوونی تیرور، نه مان
 گوئی بی ناده ن و زور بی بابکن لی ی، به س باس له دزی و
 تالانیه کانی بهر پرسان دوسه لات نه که ن ټیټر چی باس نه که ن و
 فتوا له سه ر چی ده ر نه که ن نازادن و به دلیکی فراوانه وه لییان
 وه رده گرن.

۵. له خو پازی کردنی وولاتانی ئیسلامی که چه ند وولاتیک به
 تاییه ت که بنه مای درووست بوونی تیرورن له کونه وه وه ک

(ټیټر، سه عودیه، تورکیا، قه تهر... هتد)، چونکه نه م پارت و
 ریکخواه ئیسلامیانه له بنه رته دا دروست کراوی وولاتانی
 ئیسلامین و ته نانه ت یارمه تی یه داراییه کانیشتیان له وانه وه
 وه رده گرن و نه وان خاوه ن برپاریانن، ټیټر هه ر له ریگه ی نه و
 وولاتانه وه یارمه تی دارایی نه کریښ بو دروستکردنی قوتابخانه و
 په یمانگو زانکوئی ئیسلامی سه ر به خویان، که تیایدا خزمه ت به
 بیرو تووند ره وی ئیسلامی ده که ن و، هه سنی نه ته وایه تی لای
 تاکی کورده گور ده نیښ، جگه له چه ندین که نالی ناو خوئی و
 فه زاییشتیان هه یه و تیایدا هیښ ده که نه سه ر نازادی خوزان و
 به خراب ناویان ده به ن، زیاتر له ۵۲۰۰ مزگه ت هه یه له هه ری می
 کوردستان که تیایدا مه لا ده نگ دراوه کان هیښ ده که نه سه ر
 نووسه ران و نازادیخوزان و جنیو ده دن به نووسه رانی ره خه گر
 له دینی ئیسلام، به ناشکرا خزمه ت به تیرور ده که ن، جوکمه تیش
 نه و جورته ته ی نی یه ریگه یان لی بگریټ و سنوریکیان بو
 دابنښ، به لام چه ند نووسه ریکی کورد که هه ستاون به دزایه تی
 کردنی تیرورستان وه ک نه رکیکی نه ته وایه تی، شه ری فکری ده که ن
 له گه ل ره گ و پیشه ی تیرورستان که فیکره که یانه، نه مه ش جیگه ی
 خو ش حالییه، به لام هیچ کات دوسه لات ناماده گی نییه پشنگیری
 و یارمه تی نه م نووسه رانه بدات بگره دزایه تیشیان ده کات له
 هه ندیک حاله تدا، له م ریگه یه شدا توشی چه ندین هه ره شه و
 قسه ی ناشرین و نا په سه ندیش ده بنه وه به دووریشی نازانین که
 تیرور بکریښ، وه ک چو ن ناویان به ناشرین ناو ده بریت له

کومه لگه دا، هیج کات حکومت ناماده نه یووه دهستی نه م
نوسه رانه بگریټ و هه لیکي وایان بو بره خستی که به
شیوه یه کی کارا و له ناست پیوستیدا دژی کونه په رستان
بینه وه، به لام دائم حکومت و به رپرسان و حیزبی دهسه لات
خه م خوری کونه په رستان و ناشق به دهنگی دراوو جیو
فرؤشه کانی سهر مینه بری مزگه و ته کانن که جیو دهدهن و شالاو
ده بهن بو نازاد یخوزان، به وهی دهچن دواي تکا کاریه کی زور و
پارانه وه یه کی زور نه یان کهن به به رپرس و نه دمام په رله مانی
حیزبه کانیان، به راستی شهرمه بو نه م حیزبه به ناو عه لمانیان
دهچن کونه په رستان و جیو فرؤشان و دهنگ دراوان ده که نه
نه دمام په رله مان و یاسا ده رکه ر، ئیتر ده بیټ ج داهاتوویه ک
چاوه ریټی نه م هه ریمه بکات که تیرؤرست و دهنگ دراو و
جیو فرؤشیکی به ناو بانگ یاساو مافی تاکم بو به دهست
بخات، به راستی شهرمه بو دهسه لات و حیزبه عه لمانیه کان که
جیو فرؤشیک و کونه په رستیک یاسایان بو ده ر بکات، به راستی
شهرمه زور له پیناو به دهسته تانی چند دهنگیک داهاتووی
نه م هه ریمه مان نه خه نه مه ترسییه وه.

روانین و رهفتاری ئیسلام له به رامبه ر مه سه له ی ژنان ئیستا دینه سهر توژیینه وه له به شیک له کۆمه لی ئه و سه رده مه که ئه وانیش کۆیله بونه، کۆیله کانیشیان دوو جار کۆیله بوونه، ئه ویش ژنه له کۆمه لی عه رب له سه رده می په یدا بوونی ئیسلام و ده سه لاتداریتی ئیسلامدا، ئیمه له م باسه دا ته سویریکی گشتیمان ده رباره ی ژن له سه رده می پیش په یدا بوونی ئیسلامدا ده دینه ده ست، که هه ل و مه رچی ژبان و کارو په یوه ندی هاوسه ری و ئازادی و مافی له چوارچیوه ی هه ل و مه رچی ئابووری ئه و سه رده مه دا چوه ته پیئشه وه و په یوه ندی به ره مه هیتان و ناکۆکی چینایه تی و سه نگ و سوکی هیزی چینایه تی و ئازادی خوازی و پیشکه وتن مۆری خو ی له بزووتنه وه ی ئه و به شه ی مرۆفاته ژنان داوه.

ژنان له سه رده می پیش په یدا بوونی ئیسلامدا له و په ری بی مافیدا ژبانیه یان به سه ر برده و به نیوه مرۆفیش نه ژمیرداون، پیاو له و کۆمه له دا نه ک هه ر خاوه ن هۆیه کانی به ره مه هیتان بوو، به لکو خاوه ن ژنیش بوو، هه ر وه کو چۆن خاوه ن مه ر و مالات و ووشته کانی بوو.

بیگومان له و سه رده مه وه که ژن تیایدا جیگا و ئۆتۆریته ی خو ی له ده ستداو، بووه ژیر ده سته ی جنسی نیر، ئه و نا به رابه ری یه له نیوان ئه و دوو جنسه ی مرۆفدا هاته کایه وه و مه سه له ی ژن وه ک مه سه له یه ک له کۆمه له دا سه ری هه لداو له به رامبه ر ئه و نا

به رامبه ری یه و له به رامبه ر ئه و زۆر و سه مه دا، بزوتنه وه یه ک به ری کوه تووه که نیشانه ی نا ره زایه تی و ئیعتیازه له به رامبه ر ژیر ده سته ی ژنان و ئامانجیته ی هیتانه وه و گه رانه وه ی ئاستی ژنانه بۆ ئاستی پیاو، گه رانه وه ی جیگا و شوینی ژنه بۆ جیگا و ریگای سه روشتی خو ی وه ک مرۆفیک و هیتانه کایه ی دووباره ی به رابه ری ژن و پیاوه.

بزوتنه وه ی به رابه ری ژنان به دریزایی میژووی ئه م سه مه کیته ی یه، شیوه و شکلی جیاوازی به خو یه وه گرتوه و له هه ر سه رده م و قۆناغیکی په ره سه ندنی کۆمه لی به شه ریدا پیئاسه ی خو ی کردۆته وه.

کاتیك بزوتنه وه ی ئه حافه کان وه یان دواتر بزوتنه وه ی ئیسلام به ره به ری (محمد) هاته کایه وه له هه ل و مه رچی چینایه تی و ناکۆکی چینایه تی و نه زمی کۆیلایه تی و ده سه لاتداریتی ئه ریسته کراتیه تی قوره شیدا، په یوه ندی خیزانی ژن و میرد، له چوار چیوه ی سیسته می پیاو سالاریدا بووه و ژن له هه ل و مه رچیکی زۆر نزم و خراپی کۆمه له دا ژیاوه.

بۆ (محمد) و بزوتنه وه ی ئیسلام ئه م ژیر ده سته یی و سه مه می که به سه ر ژنانه وه بووه نه ک هه ر پیچه وانه نه بووه له گه ل ئامانجی ته وحیدی ئه و بزوتنه وه یه، به لکو وه ک هه ر ئایینیکی تر و بیروباوه ریکی کۆنه په رستانه قازانج و به رژه وه ندیشی هه ر له و نزم و نیزامه و ئه و نه ریت و ده ستوره پیاو سالاری یه دا بووه و ئه میش هه ر هه مان سونه ت و نه زمی ته نکید کردۆته وه و هه ر

ئەو دەشتی زیاتر چە سپاندوو، مەگەر ئەو دەندی کە وتبیتە بەر فشاری ئیعتزار و ناڕەزایەتی بزووتنەوێی یەكسانی خوازی ژنان و ناچار بە پاشە كێشە بوو بێت.

بزووتنەوێی ئیسلام بزووتنەوێی ئەو ئەو بە بوو بۆ ژێردوو و ژووکردنی كۆمەل و ئال و گۆردان بە نەزمی كۆیلائیەتی و سەر لە نوێ دارشتنەوێی پەيوەندی دوو جنسی مەژۆ واته ژن و پیاو بە پێی هەل و مەرجیكى نوێ.

ئەم بزووتنەوێی زادهی ئەو هەل و مەرجە ماددی یە بوو، و دەبوو وەلام دەردوو بێت بەو بناغە ئابووری و پەيوەندە لە بەرھەمھێنان کە مەوجودە... دەبوو پاكانە بۆ ئەو نەزمە بکات و لە باری فکری و ڕەوشت و یاسا... هتد، و بەرگری لێ بکات و بینه خشتینی هەر بۆیە لە سەر بەندی پەیدا بوونی ئیسلامدا سەرباری ئەوێ لە خێزان و لە كۆمەلدا نەزمی پیاو سالاری و باوو چە سپاو بوو، بەلام لەگەڵ ئەو شەدا پاشماوێی ڕۆلی ژن و نەزمی مافی دایکی هەر ما بوو، کە نیشانی ئەوێ ئەم كۆمەلەش وەك هەر كۆمەلێکی تر بە قوئانگی سەر تایی بی چین و یەكسانی نیوان ژن و پیاو ڕەچەلەکی دایکیدا تێپەریو، وە لەم بارەوێ (محمد) یش ڕەخەیان لێ دەگرت، تا ئەو کاتەش لە نیو هەندیک لە تیرەکاندا، منداڵ هەر بە ڕەچەلەکی دایک ئەخوێرایو، وە لە پال شێوێکانی تری خێزندا، شێوێ خێزانی چەند پیاویش تا ئەو کاتە هەر ما بوو، ئەم شێوێیە لە پەيوەندی جنسی وەك عادیك، بە تەنها لە ناو گەلی عەرەدا

نەبوو، بەلكو لە یۆنانی كۆن و لە ناو گەلانی ئاسیاشدا هەبوو، وە كاتیک کە بزووتنەوێی ئیسلام سەردەكە ویت، ئیتر ئەم پاشماوێیەش دەسپێتەو و نایهیلێت.

کە واتە ئایینی ئیسلام زادهی هەمان هەلومەرجی چینایەتی و پر لە چەوساندنەو و ژێر دەستەیی ژن و پیاو مەزنی و فەرھەنگی خێلەکی و عەشایەری بوو و دووبارە ئەمیش بە دەوری خۆی هەمان هەل و مەرجی پاراستوو و پتەو تری کردوو.

پیش ئەوێ بچینە سەر یاساكانی ئیسلام دەرباری ژن و خێزان و، ژن لە كۆمەلگەدا، پێویستە نەزەری ئیسلام دەرباری ژن بزانین، کە دیارە نەزەریکە ڕەنگدانەوێ هەلومەرجی نا بەرا بەریو، ئەویش هەر ئەك لێی بە ڕەخەنی یە، بەلكو بە شێوێیەکی تر و لە بەرگی ئاییندا خزمەت بەو هەل و مەرجە دەكات.

هەر وەكو زانیمان هەر ئایینیک بە پێی سەردەمەکی کەم و زۆر سوودی لە ئایینەکانی پیش خۆی وەرگرتوو و کە بە دەورو پشتی یەو بوو، یەكێک لەو مەسەلانە کە ئایینی ئیسلام لە ئایینەکانی پیش خۆیەو وەری گرتوو و تەبلیغی کردوو، ئەفسانە ئادەم و حەواو باسی یەكەم گوناحە (الخینە الاول)، کە لە کتێبی تەوراتەو وەری گرتوو.

ئیسلامیش پێی وایە خودا ئادەمی لە قور دروست کردوو، پاشان ڕۆحی بە بەردا کردوو و لە بەهشتدا جیگیری کردوو، ئادەم بە بی ھاوڕێ و ھاو دەم دەسورایو، خودا خەوی لێ خست و

په راسوویهك له په راسووه كانی لای چه پی سینگى ده ریتنا به بی
 نه وهی ئادهم ههست بکات وه یان نازاری لی په یدا بیټ ،هه وای
 لی دروست کرد ، بو نه وهی هاوده میی ئادهم بکات ، ههروه کو له
 قورئانیشدا ئامازه بو نه مه کراوه و نه لیټ : (هو الذي ظقم من
 نفس واحدة و جعل منها زوجها ليس اليها) ، هه له م لیكدانه وه
 خورافی په شه وه نه وه نه جام گیری کراوه که ده لیټ : پیاو رۆژ له
 دواى رۆژ و سال له دواى سال جوانتر نه بیټ ، چونکه له قور
 دروست کراوه ، به لام ژن به پیچه وان هه تا بیټ ناشرین
 نه بیټ ، چونکه له گوشت دروست کراوه ، گوشتیش هه تا بیټ
 خراپتر و بوگن ده بیټ .

سه رده تا ده بیټ نه وه بزاین که نه فسانه و خورافه ی له م چه شنه
 که له ئایینی ئیسلام و تهوراتدا هاتووه ، له نه فسانه و نه ده بی
 گه لانی تریشدا بهر چاوه نه که ویټ ، له نه فسانه ی (نه زیس) دا
 ده نه که ویټ ، که چون باس له دایک بونی (نه زوریس) نه کات له
 سه ری (نه زیس) هوه ، ههروه که چون هه و له په راسوی ئاده مه وه
 په یدا بووه .

له م نه فسانه یه وه نه وه مان بو ده نه که ویټ که بیرو باوه ری له م
 چه شنه و لیكدانه وه ی نه م جوړه له هه لومه رچیکدا په یدا بووه و
 سه ری هه لداوه ، که تیایدا مرؤف سه رده می کو موئی سه رده تایی
 برپوه و ژن جیگاو ئوټورینه ی به رزی خو ی له ده ست داوه و کو مه ل
 بو چینه کان دابه ش بووه ، جنسی می له لایه ن جنسی نیر و به
 قازانجی چینه ده سه لاتداره کان ده چه وسیتته وه ، ههروه بو یه کاتیک

ئایینه به ناو ئاسمانییه کان په یدا بوونه له زه مان و زه مینیکى
 له وه چه شنه دا پیویسته لیك دانه وه کانیان جووت بیته وه له گه ل
 نه وه هه لومه رجه ئابووری و کو مه لایه تی یه و خرمه ت به و نه زم و
 نیزام _____
 بکات _____

نه وه هه تا ئیستا زانرا بیټ _____ نه وه یه که
 ((تهورات _____)) په که م کتبه باسی (ئاده م) و (هه و)
 ی هیتا بیټه گوړ ، به وه چه شنه ی که دواتر و ئیستاش له لای
 ئایینه کانی تری وه ک مه سیحی و ئیسلام بلاوه ، که نه وانیش هه ر
 له تهوراته وه وه ریان گرتووه ، بیگومان ته مه نی مرؤف زور کو نه وه ،
 به هیچ جوړیک له گه ل میژووی په یدا بوونی ئایینه به ناو
 ئاسمانییه کان به راورد ناکریت ، که خورافه ی ئاده م و هه وایان
 هیتا وه ته گوړ به واتایه کی تر : په یدا بوونی نه م ته فسیره بو
 په یدا بوونی مرؤف میژوویه کی نزیکى هه یه و بی ناگایه له میژووی
 پیشووتری کو مه لی به شه ری و ، کو مه ل به وه ستاوی و به و
 شیوه یه نه بینی که له وه زه مان و زه مینه دا به بهر چاوییه وه
 بووه ، نه ک له حاله تی بزوتنه وه و گوړان و په رده سه ندندا
 ههروه کو وتمان نه م لیكدانه وه یه بالآ به بالآ نه وه سه رده مه
 بووه و نه بیټ لیكدانه وه یه ک به ده سته وه بدات که سیسته می
 په تریارکی بچه سپیټی و خه به ریک له میژووی یه کسانى پر له
 شانازی ژتان نه بیټ ، کاتیک ئایینی ئیسلامیش په یدا بووه ، هه مان

لیکدانه وهی بۆ پهیدا بوونی (ژن) دایه دهست، لیکدانه وهیه ک که بۆ خۆی له سهرده میکی میژووویه وه له زه مینی ئینسانه کانا چه سپیوه، ووتنه وهی تووشی زه دمه تیه کت ناکات، چونکه هه لومهرجی دواکه و تووی و نه زانی و خورافه و دوور له زانست، چوارچیوه فیکری مرۆقی ئه و سهرده مانه ی پیک هیتابوو، که هاوشان بوو له گه ل ژیرخانی ئابووری و بهرژه وهندی یه چینایه تی یه کان، ههروه ها لیکدانه وهیه کی وه ها سووک و ئاسان و بهرجه سته بۆ ئه و سهرده مه، گونجاوی ئه و پرسیاره گرنگی مرۆق بووه که هه میشه بیر ی ل کردوه ته وه، ئه ویش چۆنیه تی پهیدا بوونی مرۆقه، خورافه ی ئاده م و هه وایکه بۆ لیکدانه وه و وه لام دانه وهی چۆنیه تی پهیدا بوونی مرۆق به قازانج و بهرژه وهندی پیاو، لیکدانه وهی له م چه شنه به هیه جۆریک له کۆمه لی سه ره تایی مرۆقا نه ک هه ر نه بووه، به هیه جۆریکیش نهیده توانی پهیدا بیه و سهرده بیته، له م خورافه یه دا پیاو یه که م جار دروست کراوه نه ک ژن، ئه وهی ته صل و نه ساسه لیژده دا پیاوه، وه یان له راستیدا (خودا) مه به سته نه بووه هه ر ژن دروست بکات، به لام کاتیک روانیویه تی ئاده م که به ته نها ئه سورپته وه و که سیک نی یه له گه لیدا دابنیشی و گفتو گو یه کی له گه لدا بکات و، هاوده میی بکات، هاتوه له هه نگاوی دووه مدا (هه وای دروست کرد.

به گوێزه ی ئه و خورافه یه (هه وای) له به شیکی زۆر بچوکی ئاده م که په راسوویه تی دروست کراوه، ئه مه ش نیشانه ی بی نرخی و که م

بایه خی (هه وای) یه له چا و ئاده م، ئه و په راسووه ش په راسوویه کی سینگی چه پی ئاده م بووه، که له ئاینی ئیسلام و گشت ئایینه کانی تریش چه پ و راست یه کسان نین به یه ک و پله ی راست زیاتره وه ک له چه پ، ههروه کو له زۆر مه سه له ی تر دا ئه م لیکدانه وه هه یه.

که واته هه وای له په راسوویه کی چه پ دروست کراوه، که نیشانه ی بی نرخی و خرابی و شه ره نگیزی یه، ئه مه سه رباری ئه وهی ئه م په راسووه گی ریش بووه.

ئیه ستا ئه گه ر بیرسین بۆچی (خودا) به م شیوه یه (هه وای) دروست کردوه؟ ئاوه نا نزم و بی نرخی خولقاندی؟ ئه وه دیاره پیاوانی ئایینی هیه وه لامیکیان پی نییه نا چار به عاده تی کۆنی رابه ره که یان ده لێن: (الله یعلم) به لام بۆ که سانیک که له روانگی میژووویه وه، وه یان راستتر ماتریالیزمی میژووویه وه بروانیه کۆمه ل، تی ئه گات که ئاده م و هه وای خودا دروستی نه کردوون، به لکو خودی ئه و مرۆقه ی که پیه شتر خودا کانی له می شکی خۆیدا دروست کرد، ئه ویشی له می شکی خۆیدا دروست کرد، ئه مه ش بۆ ئه وهی وه لام به پیویستییه کانی هه لومهرجی چینایه تی و ئه و سهرده مه و نه زمی باب مه زنی بداته وه به قازانجی پیاوو به زیانی ژن.

ئه م ئه فسانه یه له درێژه ی خۆیدا ده چیه سه ر ئه وهی که چۆن شه یتان (هه وای) هه لئه خه له تیه تی و په یوه ندی جسسی له گه لدا ئه کات، به مه رچیک ئه ویش هه مان کار له گه ل ئاده م دا بکات و

(لە خىشتەى) بەرىت، ئەمە لە كاتىكدا كە لە لايەن خوداوە ئەم كارەيان لى قەدەغە كراوە، لىزەدا پرسىياري زۆروو جۆراو جۆر دىتە پىشەووە كە دەكرىت ھەر لە چوار چىوھى ئەفسانە كەدا بىكەين، (حەوا) ۋەك ئەوھى بە شىكى بچووكى (پەراسوويەكى) ئادەمە، كەچى بە ھىز ترە لە ئادەم و ، توانى لە خىشتەى بەرىت ؟ بۆچى (حەوا) بە تەنھا تاوانبار بىت، لە كاتىكدا ھەر دووكيان بىكەووە لە ھەمان كاتدا ھەمان كاريان ئەنجام داو؟ ئەگەر بى تاوانى ئادەم لەوھدا بىت كە دەسپىشكەرى نەكردووە ، ئەى بۆچى لىزەدا (حەوا) ش بى تاوان نەبى، لە كاتىكدا كە شەيتان دەسپىشكەرى كردووە؟ كاري جنسى بۆچى بە خراپ و گوناھ زانراو؟ ئەى دەلەين ھەموو كاريك ئىرادەى خوداى لە سەرە... ئەگەر واىە، ئىتر چ شەيتان و چ حەوا گوناھيان چى يە، كە ئىرادەى ھىزىكى خالى لە سەرەو پىشتر دانراو؟ خودا بۆچى بەو جۆرە ئىرادەى كردووە؟... ھتد.

ئەوھى لىزەدا تىبىنى دەكرىت ئەوھى كە ھەموو ھەولەك بۆ ئەوھە دراوھە كە بلىت: پەيوەندى جنسى لە نىوان نىر و مى كاريكى خراپ و ناشرىن و گوناھ و عەيبەى ئەوھى لەم نىوھشدا تاوانبارە (حەوا) يە، ۋە بۆيە ئەم كارە جنسى يەش بە گوناھ ئەزانن، گوايە لە فەرمانى خودا دەرچوونە، ئەوھى تەنھا ھۆكاري ئەم بى فەرمانىيە (حەوا) يە ، ھەر بۆيە خوا ھەرەشە لە (حەوا) ئەكات و ئەلەت: لە تۆلەى ئەو بى فەرمانى يە ئەبىت وا بكەم ئەو مندالەى بەھۆى جوت بوونتانەوھە دروست ئەبىت، بە ئىش

و ژانەوھە لە داىك بىت، نەك ھەر ئەوھەندە... بەلكو ھەر بە ھۆى ئەم گوناھەى تۆوھ، ئەبىت ئەو ژانە بەسەر ھەموو نەوھىەكى دواى خۆتدا بەھىتم، بىگومان لەو سەردەمەدا، وايان دەزانى دنياو كۆمەل ھەر بەو شىوھىە بووھە و ھەر واش ئەمىتتەوھە، نەيان ئەزانى رۆژگارىك دىت ، مرۆفە ئەگاتە ئاستىك لە پىش كەوتن كە بتوانىت لە بەرامبەر (ھوكمى خوداى) دا بووھەستىتەوھە و ژانى مندال بوون نەھىلەت، ئەوھى شايەنى باسە فاتىكان دژى مندال بوونى بى ئىش و ژانە، چونكە دژى خودا و ئايىنە، ھەر لىزەشەوھە ژنى ھەيز دارو زەيستان بە پىس و خراپ سەيز دەكرىت، بە تايبەت لە ئاينى يەھودىدا، چونكە ئەو ديارىدانە پەيوەندى بە كاري جنسى يەوھە ھەيە، كاري جنسى كاريكى مەكروھە، ھەر بۆيە ئەو جۆريانەى كە بىرپارە بەرىتە بىروداران پاك و خاوين و بى ھەيزن. بەلام مندال بوونەكە بە كاريكى خراپ ناژمىردىت، چونكە گوناھى ژنەكەى بى ئەشۆردىتەوھە، بەلام لەگەل ئەوھشدا لايەنگرانى ئايىنى مەسىح ، مندالى تازە بوويان دەبەنە كەنىسە و بە ناوى (بىرۆز) ئەيشۆرنەوھە (التعميد) ، ۋە پىش ئەم كارە ئەو مندالە بە پىس دا ئەنرى، بەلام بە ھۆى ئەو شۆرىنەوھە لەو گوناھە پاك دەبىتەوھە كە بووھتە ھۆى دروست بوونى، واتە پەيوەندى جنسى نىوان داىك و باوكى.

ھەر وھە بە پى پەيوەندى ئاينى ئىسلامىش ھەر كەسىك كە پەيوەندى جنسى لەگەل ھەر كەسىكدا ئەكات، بە واقعى يان لە خودا، پىويستە خۆى بشۆرىت (غوسل)، ئەمەش نەك لە بەر ھۆى

پاك و خاویتی و تەندروستیەو، بەلك و بە هۆی بیروباوەری خورافی ئایینیەو، چونکە لە نەزەری ئایندا پیویستە ئەو مەرۆقەیی کاریکی ئاوا ناشرین و خراب ئەکات، لە بەرامبەر خودای خۆیدا خیرا خۆی پاك بکاتەو، ئەگەر نا... گوناھای ئەگات و لە لایەن خوداوە تووشی سزا دەبیێت، هەر وەها ئەو کەسە پیش خۆ شۆڕین نابیێت بچیتە مزگەوت (شوینە پیرۆزەکان) و دەست لە قورئان بدات، پیسی و ناوانباری ئەو کەسەش بە جۆریکە، ئەو زەویەیی ژێر پیی کە بە سەریدا ئەروات لە تاوا هاوار ئەکات و ئەزیرینی... هتد.

ئەگەر ژن (هەوا) هەر لە سەرەتاوە لە شەیتانەو نزیك بوو بیێت و پەيوەندی جنسی لەگەڵدا کرد بیێت، بە پیی بیروباوەری ئایینی، ئەوا لە هەمان بێر کردنەو دەلیت، ژن هەموو کات لیی دوور نییە ئەو پەيوەندیە دووبارە بکاتەو، چونکە ئەو... دایکە گەورەیی وەها بوو و سڕوشت و پیک هاتنی بەو جۆرەییە، هەر لە سەر ئەم بیروباوەرە بۆگەنەو لە سەدەیی سیانزەهەمی زاینیدا، ملیۆنەها ژن بوونەتە قوربانی کۆنە پەرسی ئاین و قەشەکان و سووتیتراون، گواپە ئەمانە پەيوەندی جنسی یان لەگەڵ شەیتاندا کردووە.

هەر وەها هەندیک لە تەفسیر نووسەکانی ئیسلامیش ئایەتی (وشارهم في الاموال و الاولاد) هەر بەو شیۆەییە لیک دەدەنەو، هەر لەم ئەفسانەییەو گوناھای یەکەمەو، ئەو ئەنجامە ئەدرییتە دەست کە ژن کەسایەتیەکی لاوازی هەپە، نا کامل و کەم

ئەقلە، سۆزاوی و زوو هەلئە خەلئەتی، زوو تووشی کاری خراب و هەلئە ئەبیێت، هەر بۆیە ژن نیشانەیی کاری خراب و فەساده، بۆیە پیویستە لە لایەن جنسی نێرەو چاودێری و ئاگاداری بکریت، غافل نەکریت و جەو بکریت، لە نیو رەشمال وەیان چوار دیواری مالدانە چیتە دەر، ئەگەر چوو دەروەش ئەبیێت لەشی خۆی بشاریتەو، بەم شیۆەییە چاکە بەسەر خراپەدا زال ئەبیێت، بە پیچەوانەشەو خراپە بەسەر چاکەدا زال ئەبیێت و خوداش لە تۆلەیی ئەمەدا فەلاکەت و هەژاری و قات و قری و باو بۆران... هتد بەسەر خەلکیدان دەبارینی.

ئەمانەو هەزارەها خورافەو ئەفسانەو لیکدانەو هەم زەهەبی پاش شکستی مافی دایکی و... سەرکەوتنی نەزمی خیزانی پاتریارکی هاتۆتە کایەو، تاوەکوو خزمەت بەو نەزمەو بە کۆمەلی چینیەتی و ئەو سەردەمە بکات کە لە لایەنی ترەو بەهۆی زەبیر و زەنگ و زیندان و سوپا و دەولەتەو راگیراوە.

کەواتە هەرچی بیروباوەریک کە نا بەرابەری ژن و پیاو پێشان ئەدات و رەسمیەت بەژێر دەستی ژن ئەدات و لاوازی و بی توانایی و خراپی و شتی لەم جۆرە ئەداتە پال ژن، زادهی هەل و مەرچیکە کە تیایدا خیزانی پاتریارکی خۆی چەسپاندووە و چینه دژ بەیەکەکان هاتوونەتە کایەو.

ئایینی ئیسلام و بزوتنەو کە لە هەل و مەرچیکە ئاوە هادا هاتۆتە کایەو، بۆیە ئەوانیش بەش بە حالی خۆیان خزمەتی ئەو

هه لومره جه نابوری و نهو نهزم و نیزامه یان کردووه، نه زهر و لیکدانه ووشیان به و شیوه یه بوو که باسما ن کرد.

نهو نه زهر و لیکدانه ووش له ناینه کانی پیش خوئی ووشیان له بیرو باوه رو نه ریتی خیله کی خیله کانی جه زیرو وهرگرتووه، هه مان نهو شتانه ی چه سپاندوه، مه گهر نه و نه ده ی له ژیر نیعترازو ناروا یه تی بزوتنه ووه کاند ووشیان بوئی نیعتبار کردنی ناینه کانی تر وه یان به نامنجی سیاسی نالوگور پی داییت.

که واته نه ووه ی له م ناینه و له م بزوتنه ووه یه دا به ته و او ی و پی دوو دلی غانیبه، هه لگرتنی دروشمی یه کسانی خوازی ژن و پیاوه، لایردنی سته مه له سر ژنان، به پیچه وانه ی هه ولی نه زوکی هه ندیک له مه زه بی یه کانی کو تایی نه م سه ده یه.

یه کیکی تر له و مه سه لانه ی که جیگه ی سه رنجه نه ووه یه، هه روه کو چون له کو مه لدا پیاو خاوه ن سه روه ت و هو یه کانی به ره مه یتان بووه و، هه ر لیرو شه ووه جیگه و ده سه لاتی په یدا کردووه و خاوه ن بریار بووه له کو مه ل و خیزانیشدا، به هه مان شیوه نه م ده سه لاته له ناینیشدا رنگی دا و ته ووه.

به لی... هه ر له و کاته ووه که پیاو بووه خاوه ن ده سه لات و شکستی گه ووه برایه به ر ژن، نیتر ورده ورده خودا کان و پیغه مبه ره کانیش له نایندا جنسیان بو جنسی پیاو گورا، وه پاش نه ووش کاهینه کان (خا، قه شه، مه لا) هه ر بوونه تابه تی نیتر، نه گهر بروانینه هه ر سی ناینه به ناو ناسمانیبه که به ناینی نیسلامی شه ووه، نه م مه سه له ی به رو شنی تیا دا دهر

نه که ویت، چونکه هه روه کوو باسما ن کرد پیاو و ژن له نه زهری ناینی نیسلامدا وه ک یه ک نیبه، پیاو باشت و به رزو بالا تر و کامل تره وه ک له ژن، ژن که متره له پیاو، که م عه قل و نه فام و سو زوای یه، تر سنوک و پی هیزه، پی ده سه لاته، زه عیفه یه سه رچاوه ی شه ر و ناشوب و فه ساده، پیاو دروشمی خیر و، ژن دروشمی شه ر و شه یتانه، پیاو نویتنه ی خودایه و ژن نویتنه ی شه یتانه له سه ر زه ی... هتد.

که واته لیرو وه به وه لای نه و پر سیاره نه گه ینه ووه، که بوچی خودا کان و پیغه مبه ره کان و گشت کاری ناینی نه بی سه ر به جنسی نیتر بیت و نه و حاکم و به ریو به ر بیت، له روانگه ی کو نه په رستی ناینیبه ووه؟

نه ویش له به ر نه ووه ی (خودا) خودای چاکه یه نه ک خراپه، کامله، به هیزه، سه رچاوه ی خوشیبه، هه ر بو یه که سیکی وه ک (محمد) و که سانی تر که له و هه لومره جه ی په ره سه ندنی کو مه لدا ژیاوون، ته صه وریان بو جنسی خودای خو یان نیتر بووه نه ک می، به و اتایه کی تر، هه روه کوو چون هه لومره جی مادی ژیا نی کو مه لی نه و سه رده مه ی عه رب، بو ته هو ی دروست بوون و په یدا بوونی خودا کان و، دایرینی سیفات و ره وشتی خیله کی بو خودا کان، به هه مان شیوه ش دایرینی جنسیک بو خودا کان که به لای کو مه لیکی خیله کی چینایه تی باب مه زنی دا که جنسی مو عته به ر و به ریرو به ده سه لاته واته جنسی نیتر.

بەو شیۆهیه ئاینی ئیسلام لە ئاینیشدا هەر پیاو دەکاتە کاربە دەست و دەسه لاتدار و فەرهنگی پیاو مەزنی ڕەواج پێ ئەدات.

بیگومان پێچەوانەی ئەم فەرهنگە بە ئاین و خوداکانەو بە مانای ئەوەیە کە ئەمانە کاریکن لە دەستی مەرۆقدانین و بە زەوی یەو پەیووست نییە، بەلکوو لە دەستی خودایەو پەیووستە بە ئاسمانەو، خودا هەر لە میژدووە ئەم کارە بەو شیۆه بریار داووە بەو شیۆهیه ئیرادە کردووە، کە دەبێت پیاو بە سەر ژندا زال بیت، ئەمەش مانای ئەوەیە، ئەو بە شەه کۆمەل واته ژنان وەیان هەر کە سێک کە ئەو ستمە قبول ناکات لە بەرامبەر ئەو کاردا بوەستیتەو، ئەگەر لە بەرامبەر کاری خودادا وەستانەو، کوفر و گوناھەو جیگە دۆزەخ و ئەشکەنجە سەختە، ئەگەر چی ناشتوانی هیچ لە بەرامبەر کاری خودادا بکەیت، چونکە خودا هیزی مۆتەقی هەیە و مەرۆقی بێ هیز ناتوانیت لە بەرامبەر ئیرادە خودای بە هیزو بە دەسه لاتدا بوەستیتەو هیچ لە هیچ بگۆریت.

بەو شیۆهیه، هەر لێزەو ئەیه ویت بزووتنەو هی ئیعتیرازی و نارەزایەتی ژنان لە بەرامبەر نا بەرا بەری و ستم پرزە لێ بیری و کەرت و پەرتی بکات، وە یان تووشی ڕاڕایی و دودلی بکات، پاش ئەوەی هەندیک لایەنی بنچینەیی نەزەری ئیسلامان دەربارە ژن باسکرد، پێویستە ئیستا درێژە بەو باسە بدەین و بزانیین بە کوی ئەگات، چونکە هێتانه گۆر و سەر هەلدانی ناوہا نەزەر و

لێکدانەو هیک خۆی لە خۆیدا ئامانج نییە، بەلکوو هۆیە کە بو گەیشتن بە مەبەست و ئامانجیک، واتە بو ئەوەیە بە گویۆهێ چەندایەتی ئەو نابەرا بەری و بێ نرخیە دایئە نیت، کە خۆی ڕەنگ دانەووی جیگە و ڕیگە ژنە لە سەر دەمیکی دیاری کراودا لە یواری بەرھەم و هۆیەکانی بەرھەم هێتاند، ئەوە نەدەش لە باری ماف و حقوقەو حیاوازییە کە بە قازانجی پیاو ئاسایی پیشان بدەن وەیان بەرگری لێ بکەن.

لە قورئاندا هاتووە دەلیت (الرجال قوامون على النساء بما فضل الله بعضهم على بعض و بما نفقوا من أموالهم) واتە: پیاوان سەرکار و سەرداری ژنانن، لە بەر ئەوەی خودا هەندیکی گەرە تر کردووە لە هەندیکی تر، لە بەر ئەوەی پیاوان ماریی دەدەن. (ولهن مثل الذي عليهن بالمعروف وللرجال عليهن درجة و الله عزيز حكيم) واتە: وە ژنان مافیان لە سەر پیاوانی هەیە، هەرودها کە پیاوان لە سەر ژنانیان هەیە، بەلام بو پیاوان پلەیه ک مافی زیاتر هەیە، وە خودا بە ووزەو حکیمە.

لەم ئایەتەدا هاتووە تە سەر ئەوەی کە پیاو سالار و خاوەن دەسه لات و بریارە، چونکە جیگە و ڕیگە پیاو لە خاوەندیتی وای کردووە پیاو بتوانیت ژن بکړیت و بیکاتە ملکی خۆی، هەر بویە دەبیت خیزان لە سەر بنچینەیی دەسه لاتداریتی پیاو دايمە زړیت، نەک بە پێچەوانەو وەیان یە کسان، ئەمەش بە کاری ئاسمان لیک دەدەنەو، نەک زەوی، بو ئەوەی دەستت لە پشتهو بەستنهو و پیت بلین: مادام ئەم کارە خودا

کردوو یه تی ده بیئت وورتهت لیوه نه یهت، خودا بو خۆی هه ندیکى به سهر هه ندیکى تر دا گه ورت تر کردوو وهك پیاو به سهر ژندا، خۆی ئه و نا به را به رى و نا به کسانى یه ی هینا وه ته گۆر، مه گهر ههر خۆی بزانیئت حکمه تی ئه مه چى یه و، مرۆف ناتوانیئت لی ی تی بگات، کارى خوداش جوانه .

ههروه ها (محمد) له شوپینیکى تر ده لیئت (نسائم حرث لم فأتوا حرثم ان شئنتم) واته : ژنه کانتان کیلگه ی ئیوه ن به چ شیوه یهك ئاره زوو ئه کهن بچنه سهر کیلگه کانتان و به کارى به یین .

که واته ئه گهر پیاو سالار و سه ردار بیئت له خیزاندا، به هۆی ئه وه ی که توانای مالى هه یه و، به و هۆیه وه ژنه که ی کړپوه و وه یان کړی ی پیکه وه بوونى داوه، ئه وه ی شایه نى باسه ووشه ی (مهر) یان ماره یی له زمانى عه ره بیدا ریک به مانای (کړی) دیت، ههروه کو له چهنه شوپینى تری قورئاندا، به ئاشکرا ووشه ی (کړی) به کارهاتوه، وهك ئه وه ی مافی ژنه، ده بیئت پیاو له کاتى ماره بریندا بیدات، ئیتر ئه و ژنه وهك کیلگه یه کی لی دیت بو پیاو، مافی ته صه روف پیوه کردنى له ده ستى پیاو دا ده بیئت، نهك به پیچه وانه وه ژنه که ئه و مافه ی هه بیئت، وه یان هه یجان نه توانن وهك کۆیله له گه ل یه کتر ره فتار بکه ن .

(محمد) له حه دیسدا ده لیئت (ایما امرأة ماتت وزوجها عنها راض دخلت الجنة) واته: ههر ژنیك بمریئت و پیاوه که ی لی ی رازى بیئت، ده چیته به هه شته وه، به لام له م باره یه وه باسینک له پیاو

ناکریئت، که ئه گهر ژنه که ی لی ی رازى بیئت یان نا، چ یاساو، چ به ند و بریاریک ئه یگریته وه؟

که واته ئه رکی سهر شانى ژن ئه وه یه، میژده که ی ههر چۆنیک ئاره زوى کرد... الله به پی ی ئاره زوو ویست و فه رمانى ئه و بجو لیته وه، نهك به پیچه وانه وه، چونکه (خودا) ژنى کردۆته کیلگه و، بوو که شووشه، کۆیله ی پیاو و نابیئت بی فه رمانى خودا بکات، وه بو ئه وه ی ژنه که باشت ر به ستنه وه، ووتویانه: ئه گهر هاتوو له به رامبهر نا یه کسانى و سته م و بی مافی و زۆرداری و ئیغتصا بدا ته حه مولت کرد، ئه وه له و دنیا پا دا شتت به هه شته، جا ئه گهر ههر ژنیك ئه و ته حه موله له خۆی نیشان بدات، ئه و ا دنیا ی هه تا هه تایی ده ست ئه که ویت، نهك ئه م دنیا هیچه که چهنه د رۆژیکه و ئه بریته وه، به لام ئه گهر هاتوو ئه و ژنه ی به م وه عدو به لیته درۆینه یه هه ل نه خه له تاو ناره زایی خۆی له به رامبهر سته مکیشیدا ده ربری، ئه و (محمد) چاری بو ئه م کی ششه یه ش دۆزیوه ته وه و ده لیئت: (والتي تخافون نشوز هن فلعوهن واهجرو هن في المضاجع واضربوهن فان اعذبم فلا تبغوا عليهن سبيلا ان الله ان عليا بيرا) واته: ئه و ژنانه ی که له قسه و فه رمانتان ده رنه چن، ئامۆژگاریان بکه ن و، له گه لیان مه خه وون و، لی یان بده ن، خۆ ئه گهر ملکه چى تانیان کرد، به هانه یان پی مه گرن و به و شیوه یه ره فتاریان له گه لدا مه که ن .

که واته ئیسلام ژن به شیوه یهك را ئه هیئیت، که به گویره ی فه رمان و ئاره زوى پیاو بکات و، نابیئت بی گوویی بکات، چونکه

پیاو خاوهن ژنه و ژن مولکی پیاوه، خاوهن مولکیش مافی ته صهروفی به مولکیه وه ههیه، که واته ژن ههروه کو له سهه تاوه باسما ن کرد، بۆ هاوده می و بی تاقه تی ئاده م دروست کراوه، دواتریش ده بیته هه مان کار در یژه پی بدات و، ده بیته بۆ تیژکردنی ئاره زووی پیاو هه ولبدات و خۆی وه ک په یکه ریکی بی گیان و هه ست و، بی ئاره زووی جنسی و بی عه قل و هۆش و خاوهن نه زه ر و پر یار ته ماشا بکات و، له ریزی باقی نه و شت و مه کانه بیته که پیاو خاوه نیته .

ئه وه تا له قورئاندا روون تر نه مه باس کراوه و ده لیته : (زین للناس حب الشهوات من النساء والبنین والقنایر المقتره من الذهب و الفضة والخیل المسومه والانعام والحرث ذلک متاع الحیاة الدنیا .) واته ئاره زووی ژن و مندال و زیڕ و زیوی زۆر و نه سیی راهیتر او مه رو مالات و کیلکه، که نه مانه خۆشی ژیانن، له بهر خاتری پیاو جوان و رازیتر او ته وه .

ههروه کو نه زه ری ئیسلاممان له به رامبه ر ژندا باس کرد، که چهنده به سووک و بی نرخ باسی نه کات، دیاره نه نجامی نه مه ش نه بیته : پیاو بالاده ست و ژنیش بۆ پرکردنه وه ی پیویستی نه و بیته .

هه ر نه م نه زه ره کۆنه په رستی یه واده کات ته نانه ت له به هه شتی درۆینه ی ئیسلامیشدا، ژن نه گاته پله ی پیاو به که متر سه یر بکریته و ههروه ها مافیشی که متر بیته، له کاتی که دا بیرو باوه ری خه یالی نه و دنیا یه و زیندوو بو نه وه و به هه شت، بۆ

ئه وه یه مرۆقی هه ژاروو مه حرومی نه م دنیا یه و ادار به دنیا یه کی تر بکات و به هه شتی پاش مردن دل خۆشی بکات و پی ی دلگیر مه به نه و دنیا ت باش نه بیته، به لام له دنیا ی ئیسلامدا به ره وا نازان ریته، ته نانه ت بۆ ساتیکیش بیته ده روونی ژنان ئارام بکه ن و، واده یه کی درۆینه ی نه و دنیا یان وه ک هه ر واده یه کی تری خه یالی پی به ن.

ئه وه تا (محمد) روو له پیاو ده کات و ده لیته (وعندهم قاصرات ال رف اتراب) واته : بۆ نه و پیاوه به رو اداروو به هه شتیانه، رۆژی دوایی له و به هه شته ی که گفتیان پی دراوه، ژنی وه هایان ده دریته که چاو له ده رنن و تاییه ت به خۆیانن، وه یان ده لیته (ذلک و زوجاهم بحور عین) ، واته نه وانیه ی به هه شتین ژنی جوانی سیی و چاو که شیان نه دریته، به لی له و دنیا ش ژن له سته مگه ری و پیاو نابه را به ری و چهنده ژنه رزگاری ناییته .

به و شیوه یه ده بینن و که چۆن نه م ئایینه رو و ده کاته پیاو واده ی حۆری و ژنی جوانیان پی نه دات و، هه ولی رازی کردنی ئاره زوو و شه هوه تیان نه دات، که نه زانیته واده دان به ژنی جوان کاریگه ری هه یه، بۆیه پیویسته له و شتانه وه ده ست پی بکات که نه توانیته پیاو رابکیشیته و هه لی خه له تیت، به تاییه ت بۆ خه لکی نه دار و زه حمه تکیش، که نه بینن داراو ده وه له مه ندان هه ر له م دنیا یه داو به به رچاوی نه وانیه وه کام ژن ئاره زوو بکه ن و به چ ژماره یه ک بیانه ویته، نه توانن ده سگری خه ن، نه وانیش به واده ی

ئەو خۇرپانەو بىر كىرەنەو لە ژيانى دەولە مەندان دەكە ونە ژىر كارىگە رىيەو.

هەر وەها پىشيان دەلىت: دلتيا بن لە وەش كە ئەو ژانەى كە ئىمە ئەتان دەينى بە تەواوى مولكى خۇتانەو هېچ كە سىك دەست بو ئەو مولكە نابات و، چونكە ئىمە بە جۇرىك دروستمان كىردوون كە چاوە لە دەر نە بن.

ئەگەر لە قورئاندا هەر وە بە كورتى ئەم شتەنە باسكراو، بەلام لە حەدىس و حكايەتى بەر دىو خانى (محمد) و خورافەكانى تىرەو، كە هاوړى و لايەنگرانى گويان لى بوو، زۆر دوورو درىژ تروو بە ژمارەو تەواوى مۆاسەفاتهو بە باسى پاداشت و حۆرى و لىستى خوارنەكانى بەهەشت ئەكرىت، كە مایەى گالتە جارپە، بەو شىوئەى ئەبىن ئەو قسەى لە سەر نىيە، ژن و ئارەزووى سىروشتى يەتى وەك مەژىكى ئاسايى.

كاتىك باسى ژن ئەكەين لە نەزەرى ئىسلامەو، كە ئەلین: ژن مولكى پىاو، واتە ئەم خاوەندىتە سەر تاپاى ژيان و هەلس و كەوت و جل و بەرگ و راو نەزەرو مەسائىلە دەروونى و جنسى يەكانىش ئەگرىتەو.

بەلى: ژن كۆپلەى پىاو، مولكى پىاو لە ئىسلامدا، پىويستە بە تەواوى خۆى لە (نا مەجرەم) بشارىتەو، خۆى بپۆشى، ئازاد نىيە چە جل و بەرگىك لە بەر ئەكات، ئەبىت بە ئارەزووى باوك و برا وەيان مېردەكەى بىت، ژن سەرچاوەى فەساد و خراپەى، هەر وەكو دايكە (حەوا)ى بۆيە پىويستە پىاو نەهلىت ژن

لە مال بچىتە دەروە، ئەگەر زۆر پىويستىش بوو ئەو پىويستە مۆلەت لە پىاو كەى وەر بگرىت، لەگەل ئەو شدا ئەبىت عەباو لەچك و حىجاب بكات، چونكە ئەركى سەر شانى پىاو، پارىزگارى لە مالو مولكى خۆى بكات بەهەر رىگە يەك كە پىي باشە، ئەمەش ئەكاتە پارىزگارى لە شەرەفى خۆى، چونكە ژن پىوانەى شەرەفمەندى پىاو.

كاتىك ژن لە ئىسلامدا بە مولكى پىاو دابىرەت، ماناى ئەو يە ئەو مافە بە پىاو ئەدات، كەى وەبە چە شىوئەى رىگە بدات ئەكەى بچىتە دەروە يان نەچىت، بو ئەو، ئەكە نەبىتە جىگەى سەرئى پىاوىكى تر و بەو هۆيەو رىگە يەك نەدۆزىتەو بو پىشلىكرنى خاوەندىتى و شەرەفى.

كەواتە ئەگەر جل و بەرگىك كە ژن ئارەزووى بكات، وەيان چوونە دەروە يەك كە ژن پىي خۆش بىت، وەيان پىويست بىت. ئەگەر پىاو، كە رازى نەبىت نابىت بىكات، كىرەنەو، دەرگای زىندان وەيان نەكردنەو، دىارى كىرەنى ماوەى چاويكەوتن و لەگەل كى، وەيان نا، بە برپارى پىاو، پىاو پاسەوان و زىندانەوانى ئە، خۆ ئەگەر پىاو (باوك، برا، مېرد) بەم ئەركە هەلنەستى لە روانگەى ئايىنەو تەوانبارە.

بۆيە هەمىشە مەلاو ووتارىژى ئىسلام رۆئەكەنە پىاو، بە لۆمەو بە ترساندن، بە ناوى ئايىن و بە بزواندى سونەت و دەمارى پىاو مەزنى خىلەكى، بو تىز كىرەنەو، يان لە بەرامبەر ژن و ئازادىيەكانىدا، تەبلىغاتى پەرتوو كاوو دارزىوى خۆيان

ئەكەن، پروانە ئەم ئایەتە: (وقل للم منات یغضضن من ابصارهن ویحفن فروجهن ولا یبدین زینتهن إلا ما هر منها ولیضربن بضممرهن عل جیوبهن ولا یبدین زینتهن إلا البعولتھن) قرآن نور ۳۱، واتە: ئەی پیغمبەر بە ژنە پروادارەکان بلی با چاوی خۆیان دانەویتن لە تەماشاکردنی ئەو پیاوانە ی نا مەجرەمەن، ھەر وەھا با لەش و داویتی خۆیان بپاریژن و جوانی خۆیان دەرنەخەن، مەگەر ئەو شویئانە ی کە ناتوانریت بشاردریتەو، ھەر وەھا با مل و گەردنیان داپۆشن مەگەر بۆ میزدیان نەبیت.

ئەگەر ژنیك بە گویی میزدەكە ی نەكردوو بەو شیئە ی نەكات (خودا بە پیغمبەر) ی ووتووە کە ئەویش بە ھەموو پیاویك ئەلیت ئەوا پیویستە دارکاری بکرین، بەلام پیاو، وەك ئەو ی پیاو، مەرۆئیکی ئازادە، خاوەن خۆیەتی، کاملە و عاقلە، ... ھتد، بۆیە لە ھەلس و کەوت و چوونە دەروو و ھاتوچوکردن و پەیوەندی گرتن و جل و بەرگ لە بەر کردن و پەیوەندی جنسی لە گەل ژمارە یەکی بی سنوور لە ژناندا ئازادە.

پیاو بە پیتی دەستووری ئیسلام نەك ھەر خاوەن ژنەكە یەتی بەلكو خاوەن بەرھەمی ژنەكە شە، واتە منالەکان، ھەر بۆیە چۆنیەتی سەرپەرشتی و رفتارکردن لە گەلیانداو دیاری کردنی چارەنووسیان ھتد، بە مافی پیاو دەزانیت، ئەرکی سەرستانی ژنە، پیاو کە ی چۆنی دەویت، بەو شیئە ی مندالی بۆ پەرور دە بکات چونکە پیاو خاوەن دارایی و ھۆیەکانی بەرھەمھێتانیە لە کۆمەلگەدا، لە خێزانیشتا خاوەن دەسەلات و خاوەن ژن و

بەرھەمەكە یەتی و پیویستە مندال بەرچەلەکی پیاو بناسریتەو.

ژن لە ئاینی ئیسلامدا ھەر لە سەرەتاوە، بۆ خۆشی پیاو دروستکراوە، بۆی نییە بە هیچ جۆریك خۆشی و ئارەزووی خۆی نیشان بدات، وەیان ھەولی دا بینکردنی ئارەزووی جنسی خۆی بدات، ئەمە کاریکە تاییەت بە پیاو و بریاری لە سەر ئەدات، ئەویش بە گۆیژە ی ھەووس و ئارەزووی خۆی.

لە نەزمی باب مەزنی دا، پیاو بۆی ھە یە ئارەزووی جنسی خۆی بە راشکاوی باس بکات و شانازی پیو بەکات، ھەر وەکو (محمد) بە شانازی و موبالغەو بە باسی توانای جنسی خۆی ئەکات و ئەلیت کە توانای جنسی چل پیاوی بی دراو، ھەر وەکو خێلە عەرەبەکانی ئەو سەر دەمە نەزەریان لە سەر پیاو تی و کەلە میزدی پیاو ئەو بوو، کەم خۆری زۆر پەربیت، جا لەم نەزمەدا، پیاو ھەر نەك بۆی ھە یە ئارەزووی جنسی خۆی دەربخات شانازی پیو بەکات، بەلكو لە تیزکردنی ئەو ئارەزووشتا ئازادە، بەلام بۆ ژن بە پیچەوانەو، نەك ھەر بۆی نییە ئارەزووی جنسی خۆی تیزبکات، بەلكو دەرخستنی ئارەزووی جنسی، کاریکی ناشرینەو، شانازییە ئەگەر کەسیکی سارد و سربیت و ئارەزووی جنسی مردبیت، ھەر بۆیە ھەتا ئیستاش ژنان ئارەزووی جنسی خۆیان ئەشارنەو و چەند ئارەزووی سیکسیان ھەبیت وەك کەسیکی ساردو لاواز لە بواری سیکسدا خۆیان نیشان دەدەن.

نيمه له به شى دووهمى هم باسدا ، باسى نه وده مان كرد كه چؤن له نه زمى پياو مه زيدا، پياوان به تايهت سه روك خيل و سه ركده سه ربازيه كان و داراو دهوله مه ندان، چؤن خيزانى چنه د ژنه پيك نه هين، نه مه ديارده يه كى گشتى يه و كوهملى عه رب له پيش په يدا بوونى نيسلاميش به دهر نه بووه له و شيوه خيزانه و ناژده لستانه دا، (ته به رى) له (زوحاك) هوه ده گيرپته وه: كه پياو هه بووه خاوه نى ده ژن بووه .

كاتيك بزوتنه وهى نيسلام له و زده مان و زه مينه دا سه رى هه لدا نه و شيوه خيزانه (چنه د ژنه ي) به لاه سه يرو نامؤ نه بوو، نه ك هه نه وه نه ده به لكوو نه و پيش وهك نه زهر و سونه تى باوى نه و سه رده مه خيله كى باب مه زنى يه، به كاريكى ناسايى و سه روشتى نه زانى، سه ربارى هه ر نا رها يه تى و نيعترازيكى ژنان له به رامبه ريدا .

بوئه له سه رده تاوه هيج رده خه يه كى له م باره يه وه نه بووه، به پيچه وانوه .. دواتر به ياساى نيسلام و حوكمى نيلاهى : نه م جه ريمه يه ي به رسمى ناساند، نه وه تا له قورئاندا هاتوه نه لئيت: (فاذ حوا ما لب لم من النساء مثن وثلث و ربا ع) واته : نه و ژنانه ي كه دلخوازى خؤتانن دوو دوو ، سى سى و چوار چوار به يتن، دواتر نه لئيت: (فان خفتم الا تعدلوا فواحدة) واته : نه گه ر ترسان له وهى دادوه ر نه بن له نيوانياندا، نه وا ته نها ژنيك به يتن، هه روه ها ده لئيت: (ولن تست يعوا ان تعدلوا بين النساء ولو حرصتم فلا تميلوا ل الميل فتذورها المعلقة)، واته : ناشتوانن نه و

دادوه ريبه له نيوان ژناندا پيازيڼ، به لام كاريكى وه ها مه كهن كه وازى لى به يتن و نه و ژنه به موعه له قى بميتته وه، واته : نه نه وه تا هيج په يوه ندييه كى جنسى له گه لدا بكرت و ، نه نه وه تا به يه كجارى وازى لى به يترت تاوه كو بو خؤى شوويه كى تر بكات، به و شيوه يه (محمد) پيشاى خؤى پووه نه كاته وه و دلنيات نه كات كه ناتوانيت دادوه ريبت له نيوانياندا، سه ربارى نه وه ش وازناهيلى له چنه د ژنه وه، هه ر سووره له سه ر پرياردان له سه ر چنه د ژنه، (هه روه كو بو خؤى چنه دين ژنى هيتاوه)، به لام نه لئيت: جار جاره لايهك له ژنه پيشينه ش بكه وه، وه يان چاره يه كى ترى داناوه نه لئيت: (فان خفتم الا تعدلوا فواحدة او ما ملكت ايما نكم) واته : نه گه ر ترسان له وهى دادوه ر نه بن له نيوانياندا كه نيزه په يدا بكن نا ليره دا (محمد) نه و توره ترسه شى ناميتت له دادوه رى نيوان ژنه كانداو نه لئيت كه نيزه په يدا بكن، چونكه له نه زه رى محمد و نايينى نيسلامدا، كه نيزه به مرؤف نازميردريت، كويله يه، نازاد نيه، وهك مه ر و بز كرين و فرؤشتنى پيوه ده كريت، هه ر بوئه (محمد) بى دهر به ستانه خه لكى رينو يتى نه كات نه لئيت: كه نيزه په يدا بكن، وه به پى ي تواناى خؤت چنه د په يدا ده كه يت، ده، سه د، هه زار... له و كه نيزانه بكره و هيج ترسيكيشت له دادوه رى نه بيت له نيوانياندا به لى نيسلامى مرؤف دؤست و مودافيعى ژن، نه م مرؤفانه به مرؤف نازميردريت، ته نها له به ر نه وهى له شه رى نيسلام و نيمپراتوره كان به زورى سه ره نيزه و شمشير ده سگيركراون، دواى نه وهى باوك و برا و ميرديان

قه تل و عام کراوون. وه یان هر به بهرچاوی نه وان هوه به زؤری زؤرداره کی نه درینه موسولمانیک که نه غه زایه یان له ریگه (خودا) دا کردوه.

نه و دادوه ریبه یی (محمد) باسی نه کات لیکدانه وهی جؤرا و جؤری بو کراوه، چونکه (محمد) بو خوی به روشننی و به موشه خصی نه و دادوه ریبه یی روون نه کردوته وه، هر بو په لیکدانه وه و بو چوونی جیاواز له و باره یه وه په یدا بووه، به پیی ثایه تی (۳) ی سوره تی نیساء بیت مه بهستی له په یوه ندی جنسیشه، چونکه هه روه کو باسماں کرد که نه لیت: نه گهر جار جاروش ناوړ له ژنه گه وره کت به دینه وه... هه روه کو (محمد) یش باسی کردوه که ناتوانریت نه م دادوه ریبه یی بپاریزیت، به لام هه ندیک له ته فسیرنوسه کان، نه م دادوه ریبه به دادوهی کردن له جل و بهرگ و خواردن و مه سرف لیک نه دهنه وه، نه ک به دادوهی له خؤشه ویستی و مه سه له دهورونیه کاند.

به لی، ئیسلام دواى نه وهی هه مان په یوه ندی هاوسه ری خیله کی چینایه تی، باب مه زنی ده چه سپیتی، که بو خوی هر له سه رته تاو نه وه لی کاره وه، دووره له هر په یوه ندیبه کی سروشتی نیون ژن و پیاو، که له سه ر بنچینه ی عیشق و خؤشه ویستی نه و دوو مرؤقه و به ره زامه ندی هر دوولا بیت، به لکو به پیچه وان هوه کو کردنه وهی چوار ژنی نازاد و سه دان ژنی که نیزه، له ژیر حاکمیه تی، زؤرداران ه ی ته نه ا پیاو ییک، یاساو نه ریتیکى په رتوکاوو دژی ژن و دژی مرؤقایه تی یه، که بو خوی هر له سه رته تاو نه وه لی کاره وه دووره

له هر دادوه ریبه ک، نه و جا دیت و ده یه ویت باسی دادوهی بکات، دادوه ریبه ک له روانگه ی کؤنه په رستی ئیسلامه وه، دادوهی نه وهی جار جار له لایه ک له ژنه گه وره که بکه یته وه، یان جل و بهرگیان وه ک یه ک بو بکه یته.

به لی، له روانگه ی ئیسلامه وه نه وه به نا عه دالت دانانری که به زؤری زؤرداره کی چه ندین ژن بخزیته ژیر حوکمی ناره زووی ته نه ا پیاو ییکه وه، که بو خوی کؤیلا یه تیبه کی بی نه ملاو لایه، دادوه ریبه که شی، دادوهی و یه کسانى بوونی نه و کؤیلانه یه (ژنه کان) له راده ی چه وسانه وه یان، به واتایه کی تر، نه و یه کسانى و دادوه ریبه یی ئیسلام باسی ده کات، واته کاکى موسولمان: بو ت هه یه چه ندین ژن بکه یته کؤیله ی خؤت به لام له نیوان نه و کؤیلانه دا فه رق و جیاوازی مه که، نه گهر چی ناشتوانیت فه رق و جیاوازی نه که یته.

به لی، چه سرکردنی ژماره ی مونا فیس ه کان به چوار (که له راستیدا به چوار چه سر نیبه) یان که متر وه یان زیاتر، هیه له واقعى نه و چه ریمه و نازار و ناره حه تی و دله راوکى یه ی ژنی یه که م نا گوړی که هه ستنی پی نه کات، چونکه هیتانى ژنیك به سه ر ژنی یه که مدا، به مانای نا کافی بوونی نه و ژنه یه بو به شداری کردن له ژبانى ژن و میردایه تی و له و لاشه وه نازاد نه کردنیبه تی بو نه وهی مونا فسه یی ژنه تازه که شی پی بکات.

هه روه ها ناشکرایه (محمد) کؤمه لی ژنی هیتاوه که بریتین له (خه دجه، عایشه، هه فسه، نوم چه بیبه، نوم

سىسەلمە، سىسەۋدە، زەينىنە بى كىچى
جەش، مەيمونە، جەيرىيە، سەفییە، زەينە بى كىچى
خەزىمە، ھەرۋەھا دوۋانى تىرىش كە ۋازى لى ھىتاۋن) جگە لە چەندىن
ژن و كەنیزە كە يان خۇيان پىشكەش بە محمد كىرۋە، ۋە يان لە
ئەنجامى غەزاكاندا بۇ خۇى زەۋتى كىرۋەن، كە ئەۋەش يەككىگە
لە ۋە مەسەلانى لە رۆژگارى ئەمىرۋدا، لە نىۋن رەخەگران و
لايەنگرانى ئىسلامدا، چەندو چۈنى زۆرى لەسەر ھەيە .

پىۋانى ئايىنى ئىسلام بە شىۋەى جۇراۋ جۇر و بە بىروپىانوۋى
بى شەرمەنە، بەرگى لە رابەرەكەيان ئەكەن و
ئەيانەۋىت، (محمد) بى تاۋان لە ۋاۋانانە دەرەھىنن ئىمە
ئەمانەۋىت لىرەدا ئەۋ باسانە بەينەۋە كە قسەۋ رەخەى زۆرى
لەسەر ھەيە، مەگەر ئامازە بۇ ھەندىك لايەنى بەكىن .

ھەرۋەكو باسى ھەلومەرجى ماددى و شىۋەى بىر كىرەنەۋە
عەقلىەتى كۆمەلى كۆنمان كىر، بە كۆمەلى عەرەبىشەۋە، كە چۆن
لە ساىەى نەزمى خىلەكى چىنايەتى باب مەزنىدا پىۋا
دەسەلاتدار بوۋە و بۇى ھەبوۋە لە ژىر ھوكمى ئارەزۋى خۇيدا
پاگرى و ئەۋەى بۇيان گىنگ ئەبوۋىت، پاۋ نەزەرۋو ئارەزۋى ژن
بوۋە، دىيارە ئەم مافەش لەبارى ۋاقىيەۋە بۇ داراۋ
دەۋلەمەندەكان بوۋە، چۈنكە بۇ پىۋاى نەدار ئەم كارە (فرە
ژنى) زەخمەتە .

كاتىك (محمد) ىش لە كۆمەلى ئەۋ سەردەمەى مەككەدا ھاتە
كايەۋە، بەۋ عەقلىەت و رەۋشەۋە گەرە بوۋ، ۋە دۋاتىرىش ھەمان

سۈننەتى باۋى ئەۋ كاتەى تەئكىد كىرۋە، ۋەك ھەر سەرۋك ھىزۋو
سوپا سالار و داراۋ ئەشراڧىك، ھەمان كىرەۋەى چەسپاند، ئەۋەى
شايەنى باسە بۇ ئەۋ كاتەۋ بۇ ئەۋ سەردەمە، (محمد) تۈۋشى
رەخەۋ نا رەخەتپىك نەبوۋ لەلايەن كۆمەلەۋە بە شىۋەىەكى
گىشتى ، ھەرۋەھا ئىستى لايەنگرانى (محمد) كەۋتۈنەتە ژىر رەخەۋ
فشارەۋە (دىيارە مەبەستمان ئەۋە نىيە كە ئەۋىش رۋو بەرۋى نا
رەزايەتى بىرۋەتەۋەى يەكسانىخۋازى ژان بە گىشتى و ، ژتەكانى
خۇى نەبوۋتەۋە، ئەگەر بىروانىنە ئەۋ سەرچاۋانەى كە باسى
پەيوەندى خىزانى (محمد) ئەكات، ئەۋەمان بۇ دەرئەكەۋىت كە
چۆن ناخۇشى لە نىۋان محمد و ژتەكانى و لە نىۋان ژتەكان
خۇياندا ھەبوۋە، ۋە چۆن نارەزايەتى خۇيانىان دەرپىرۋە، بە ھۇى
پاگرىنى چەندىن ژن و سىتەمىك كە بە سەرىانەۋە بوۋە و
ھەستىيان پى كىرۋە، بە پىچەۋانەۋە ، بە ھۇى رەۋشەت و
سۈننەتى باۋى ئەۋ كاتەۋە، چەند ژتە ۋەك كارىكى ناشرىن و
تاۋان بە حىساب نەھاتۋە، بەلكو نىشانەى پىۋەتى و شانازى
بوۋە، بۇيە بۇ ئەۋ كاتە ئەم جەرىمەى (محمد) لە چاۋى باۋى
كۆمەلەۋە، ئىجابى بۇى گەرۋەتەۋە .

بەلام دىيارە كۆمەل بەۋ شىۋەىە نامىتتەۋە ۋەك
(محمد) دەپىنى، نەيدەزانى سەردەمىك دىت ئەۋ ئىجابىيە بە
سلى و ئەۋ شانازىيە بە جەرىمە لە سەرى دەكەۋىت، نەى
دەزانى سەردەمىك دىت، كە جى نشىنانى بۇ دىفاع لەۋ كىرەۋانە

تووشى شەرمەزارى ئەين لە بەرامبەر بىزوتتە ۋەدى يەكسانى خوازى ژنان و ئازادى خوازى دنيا دا .
 بىگومان لايەنگرانى ئىسلام بۇ پاكانه كىردن لەم كارە و ھىتانه ۋەدى ھەر مەسەلە يەك بە شىۋاۋى ، ناتوان ئەو راستىيە بشارنە ۋە . كە ئە ۋەدى (محمد) كىردوۋىيەتى ھەر ھەمان ئەو كارە يە كە مرۆڧىكى خىلەكى داراۋ دەۋلە مەند لە سەردەمى كۆمەلى ئەو كاتەى جەزىرە دا كىردوۋىيەتى .
 ھەندىك جار دلىان بە ۋە خۇش دەكەن كە (محمد) تا ئەو كاتەى (خەدىجە) ماۋە ژنى تىرى نە ھىتاۋە ، دەيانە ۋىت بە ۋە شىۋە يە ۋە لائىكىان بۇ مرۆڧى ئەم سەردەمە ھەيىت .
 بەلى ، بە پىنى ئەو سەرچاۋە مېژوۋىانە بىت ، ئەمە راستە ، بە لائى ئەو پىرسىيارە دىتە پىشە ۋە كە بۇچى ھە تا (خەدىجە) ماۋە ، ژنى تىرى نە ھىتا ؟ ئەى بۇچى لە پاش مردنى رىزى لى بەست و لە سەر ھەمان شىۋە بەردەوام نە بوو ؟ لايەنگرانى ئىسلام دەللىن لە بەر ئە ۋەدى محمد (خەدىجە) ى خۇش وىستوۋە ، ئىمەش لە ۋە لائىدا ئەللىن : ھەمان ئەو سەرچاۋانە كە باسى ئەم خۇشە وىستىيەى محمد بۇ خەدىجەى ئەكەن ، باسى خۇشە وىستى بۇ عائىشەش ئەكەن ، ئەى بۇچى لەگەل ئە ۋە شىدا ، چەندىن ژنى بە سەرىدا ھىتاۋە ؟ تۇ بلىنى خۇشە وىستى بۇ عائىشە نە بوىت ؟ ئەى ئەگەر واىە بۇچى ژيانى خىزانى لەگەلدا ھەر درىژە پىداۋە ؟ تۇ بلىنى لە نىۋ كۆمەللىك ژندا يەككىيانى خۇش نە وىستى ؟ بۇيە ئەو ھەموو ژنەى بە سەر يەكدا ھىتاۋە ؟ ئەى ئەگەر واىە بۇچى ئەو ھەموو

ژنەى بىكە ۋە راگرتوۋە ؟ ئەى چۆنە وا ئىزدواجى لەگەل كە سىكدا نە ئەكرد كە خۇشى بوىت ؟
 ديارە ئەم ۋە لائە بە ھىچ جۇرىك خۇى راناگرىت و لە ھەموو لايەكە ۋە تىك ئەشكى ، بە لائە ۋە لائى راست ھەر ئە ۋە يە : ھەر ۋە كۇ باسما كىرد كە (خەدىجە) ژنىكى داراۋ ئەرىستوكراتى قورەيش بوۋە ، ئەم جۇرە ژنانەش بە حوكمى دەسەلاتى ئابوورىان لە ھەندىك كاتدا ، مافى ھەلبىژاردنى ھاوسەر و تەللىان ھە بوۋە ، ۋە يان ھەندىك مەرجىان ھە بوۋە لە شووكرندا ، بۇ ئە ۋەدى پىاوان نە توانن ھەموو شتىكىان بە سەردا بسە پىتن ، ھەر بۇيە (محمد) بۇ بە سەر بىردنى ژيانى ھاوسەرىان ، چوۋە تە ئەو خانوۋەى كە ھى خەدىجە بوۋە ، بە لائە كاتىك كە خەدىجە مرد ئىتر (محمد) لە ژىر ئەو مەرجانە ھاتە دەرى و رىزى لى بەست ، ئەمەش بە تايبەت لە كاتىكدا بوو كە ۋەك سوپا سالار و ۋەك مىرىك لەناۋ لايەنگرانىدا دەركەوت و ، بە ھۇى تالانى و پىنج يەكە ۋە ، دارايى سەربە خۇى زىادى كىردو ، پىۋىست بوو ۋەك سەرەك خىل و مىر و شايەك رەقتار بكات .
 خۇ ئەگەر (محمد) پىۋىستى بە ۋە ھە بوو كە خىمەتى زۇرى ھە بىت (ۋە كۇ پىاوانى ئايىنى باسى دەكەن) ، ۋە يان خاۋەن مندا ل و كورى زۇر بىت ، ۋە يان ئارەزۋى جىسى خۇى بخانە كارو ، ھەموو ئەمانە لە سەر حىسابى تاوان و چەوسانە ۋە لە بەرامبەر ژناندا بىت ، ئەوا ئە بوو ھەر لە سەرەتاي لاۋىتى يە ۋە ، واتە ھەر ئەو كاتەى خەدىجە لە ژياندا ماۋو ، ئەوانەى بىكردايە ، كە بۇ (محمد)

ئهو مه سه لانه له سه ره تاي کاره کانيدا گرنګی زیاتری هه بوو، به لام هر له بهر ئهو هوپه ی که باس مان کرد، نه یده توانی ئه وانه بکات، که ئه مه ش دیسانه وه دروستی وه لامه که ی ئیمه پیشان ئه دات.

که واته (محمد) یش نه ک هر ره خه ی له جه ریمه ی چه ند ژنه نه گرتووه، به لکوو به قسه و به کرده وه هه مان ئه خلاقیه تی چه سپاندووه، له کاتیګدا ئه گهر به کاریکی نا دروستی بزانیایه ، وه یان به باشی نه زانیایه، ئه وه به لای که مه وه خوی ئهو کاره ی نه ده کرد،

جا ئه گر هاوړپیکان و جیتشینانی دوا ی (محمد) و، داراو دهوله مندانی ئیسلام، ئهم کاره یان کردییت، ئه و هه مان سوننه تی خپله کی و هه مان رسم و یاسای ئیسلامیان بردو ته پیشی.

به لئ، ... متوکل (٤٠٠٠) چوار هه زار که نیزه و، ره شید (٢٠٠٠) دوو هه زار که نیزه و، معتصم (٨٠٠٠) هه شت هه زار که نیزه یان هه بووه، که به پی قورئان و سوننه تی (محمد)، جه ریمه وه یان کاریکی ناراستیان نه کردووه، ئهم داراو دهوله مندو خه لیفه و پادشایانه به پی حوکمی قورئان و ده ستووری ئیسلام، بو پادمرکانه وه و شه هوته تی جنسی یان، ئه وه نده هه زار ژنی تاییه ت به خویان هه بووه، که له هیج فساد خانه یه کدا ئهو ژماره به رچاو ناکه ویت... به لئ ئه مه ره وشتی به رزی ئیسلامه، به لام ئه وه ی لای ئیمه جیګه ی سر سورمانه چون فریای تیرکردنی ئهم چه ند

هه زار که نیزه که که وتوونه، ئه گهر ناقلا نه بو ئهم مه سه له یه بروانی و توژیک له ژیر سایکوله جیای خپله کی و که م ئه قلی ئیسلام بجیته ده ر بو ساتیک ئه گه یته ئهو راستییه ی که که نیزه ی وا هه بووه له ته مه نیا که مولک و کوپله ی یه کیک له م خه لیفه و پیاوه ئیسلامیانه بووه یه ک جار ئه گهر له گه لیدا موماره سه ی جنسی کردییت، ئیتر دوا ی ئه وه چی ئه بییت با بییت که نیزه یه و مافی نییه بگات به تیرکردنی ئاره زووی جنسی خوی، ئهو جاروش که موماره سه ی سیکیسی له گه لدا کراوه به خت یاوه ری بووه، به راستی یاسایه کی زور جوانه یاسای ئیسلام جیګه ی ریزو ته قدیره، مافی ئافره تان به زیاده دراوه... به راستی مره قایه تی قهرزاری یاسا جوانه کانی ئیسلام به و خزمه ته زوره ی که به مره قایه تی به تاییه تی به ژنانی داوه.

به پی ی ئهو نه زره بنچینه یی یه ی که ئیسلام و گشت ئایینه به ناو ئاسمانییه کان هه یانه، هه ندیک لایه نی حقوقی و جیګا و ریګای ژنمان له خیزاندا باس کرد، هر له سر هه مان بنچینه وه، پیویسته هه ندیک لایه نی تری ئهم باسه لیک بده ینه وه.

ئیمه باسی ئه وه مان کرد، که پیاو خاوه نی ژن بووه له کومه لی ئهو سه رده مه ی ئیسلامدا، جا ئه گهر ئهو ژنه هیشتا شووی نه کردی کوپله ی باوک و برا بووه، هر کاتیکیش به شوو درا، خاوه ندیتی ئه گوډریت بو میژده که ی، که واته خاوه ن ئهو ژنه ی که هیشتا شووی نه کردووه (باوک یان برا)، بو ی هه یه چاره نووسی ژنه که به پی ی ئاره زوو ویست و به رژه ونه دی خوی دیاری

بکات، ئەمە یاسای خێڵەکی و چینیایەتی و کۆیالیەتی و دەرد بە گایەتی بوو، بۆیە کاتیکیش ئاینی ئیسلام لەو هەل و مەرجەدا سەری هەلدا، ئەک هەر لە بەرامبەر ئەمەدا نەووە ستایەو، بە لکو هەمان نەزمی بە رەسمی ناسی و باشتر چە سپاندی، کە دەلێت: (فاذ هوا هن باذن اهلن) واتە: جا بە ئیجازەتی کەسەکانیان مارهیان بکەن، هەر وەکو باشترین نمونەش لەم بارەوێوە ماره پیرینی عائیشەیی حەوت یان شەش سالی، بۆ (محمد) ی پەنجاو دوو سالیە، بیگومان ابوبکری باوکی عائیشە، کە یەکم جیگری محمد و هاوڕینی نزیکیی بوو، هەر ئەو بە شووی داو، لەو تەمەنەدا عائیشە ئەک هەر خە بەریکی لەو کارە نەبوو، بە لکو مانای شووکردنیشی نەزانیو، ئەک هەر ئەو کاتە ی مارهیان بریو، بە لکو لەو کاتە شادا کە (محمد) گواستوو یە تیهو، کە تەمەنی نو سالی و محمدیش پەنجاو چوار سالی بوو، هەر وەکو عائیشە خۆی دەگێریتەو: نەیزانیو بۆچی داویانەتە دەست (محمد)، تەنانەت بوو کۆکەو یارییەکانیشی لە گەل خۆیدا بردوو، سەبارەت لە بە شوودانی عائیشەو چەندینی تریش لەو تەمەنە کە مەدا، کە میژوو باسی ئەکات، رەخنی زۆر ئاراستە ی ئیسلام و محمد کراو، مودافیعی ئیسلامیش بۆ بەرگری لەو جەریمە یە وەلامی نا زانستی و دوور لە واقع ئە دەنەو، گوا یە بە هۆی گەرمی ناوچە ی جەزیرەو کچ زووتر گەورە ئە بی و بی ئە گات، بە لام راستییە کە ی ئەو یە میلیلە تی عەرەبیش وەک میلیلە تانی دوواکەوتوو ی ئەو سەردەمە

هیچ حیسابییکیان بۆ ژن نەکردوو، و ژنان لەو پەری چەوساندنەو دا ژنیان بە سەر بردوو، ئەو تە بە پیتی یاسای رۆمەکانی تەمەنی شووکردن دوانزە سالی بوو، و لە هیندستان لە تەمەنی هەشت سالی کچیان بە شوو داو، محمدیش لەو کۆمەلگاو ئەو سەردەمەدا ژیاو، بۆیە هەمان عەقلیەتی هەبوو و هەمان عادەت و رەوشتی چە سپاندوو و پەردە ی پێداو. کەواتە لە دەستووری ئیسلامدا، ژن وەک هەر کۆیلە یەکی تر لە فرۆشتن (شوکردن) یدا، هیچ پرسیکی پی نەکریت و رایەکیشی وەر نەگیریت، نا دروست نییە، چونکە ژن مافی دەخالیەتی لە چارەنووسی خۆیدا نییە، بە پێچەوانەو... ئەو ژنە ی کە چارەنووسی خۆی بە بی چەندوو چوون، دایە دەستی باوکی و، ئەو ی باوکی بریاری لە سەر دا، ئەو قسە یەکی تیدا نەکردوو، ملکەچی فەرمانی باوکی بوو، ئەو بۆ ئەو جیگە ی شانازییە، لە نەزەری ئەو کۆمەلەدا بە ژنیکی رێک و پێک و بە ئصول دەژمێردریت، لە بەر ئەو ی لە قسە ی باوکی دەرنەچوو، چونکە لە سەردەمی پەیدا بوونی ئیسلامدا، پێویست بوو مندال بە تاییەت مێینە بە تەواوی ملکەچی فەرمانی باوکی بیت، باووک چی ووت، دەبیت هەر ئەو بیت، (دروست یان نا دروست)، کە دیارە ئیسلامیش هەر ئەمە ی پەردە پێداو، بە پێچەوانە شەو و اتە: بی فەرمانی کردنی باووک و گەورە ی خۆت، بی شەرمی و شۆرەیی و دەمەوەر ییە...

به ئی، به م شیوهیه چاره نووسی ژن له لایهن پیاوهوه دیاری ئه کریت، خو شی جگه له ملکه چ بوون، ناییت هچی تر بکات، وهك ئه وهی ئه م مه سه له یه هیه په یوه ندیه کی به ژیان چاره نووسی ئه وهوه نه بیئت.

کاتیکیش که ژن چوهوه لای میرد، مافی بهو شیوهیه ده بیئت که باسما کرد، هه نا ره زایه کیش له به رامبه ر ئه وه شیوه رهفتاره دا، به ئه شکه نجه و کوهك کاری وه لام ئه دریته وه، ئه مه سه رباری ئه وهی له نه زه ری باوکی کوه له دا، بی فره مانی کردنی میرد، به بی شه رمی و بی حه یایی ده ژ میرد ریئت، خو ئه گه ر میرد، ژنه که ی ئه شکه نجه کردو، چه ند ژنیشی به سه ردا هیتاو هیه مافیکی بو نه هیشته وه، وه یان به کور تیه که ی به پی نه زمی کوه یلایه تی و خیله کی و به پی یاساو برپاری ئیسلامی، دۆزه خی بو پیک هیتا، ژن ئه توانی واز له میرده که ی بهیئت؟ ئه توانی برپار له سه ر کۆتایی هیتان به و ژیانه پر ئه شکه نجه یه بدات؟ به واتایه کی تر مافی جیا بوونه وه و ته لاقی هه یه؟

بیگومان کوه له گه ی کۆن به ئایینی دارزاوی ئیسلامی شه وه، ئه گه ر نا به رابه ر پر وانیته ژن و پیاو و، هه ر له سه ره تای په یدا بوونیه وه ته فسیریکی خورافی و نزم بو ژن بکات و، به گه وره تریت تاوانبار و سه رچاوه ی فه سادی بزانیئت، وه پی واییت که م عه قله و ده بی له زینداندا بیئت (بو ئه وهی شه ر به سه ر خیردا زال نه بیئت)، هه روه ها پیاو وهك ملکی خو ی رهفتاری له گه له دا بکات و چاره نووسی دیاری بکات، له ئیزدواجیدا چۆن ده یفرۆشی و، کام کرپار به باش ده زانیئت

بیداته ئه و که سه ... ده بی چاوه ری ئه وه ی لی بکریت که مافی جیا بوونه وه و ته لاق به ژن بدات؟ بیگومان نه خیر.

کاتیك باووک برپاری به شوودانی که که ی ئه دات، به بی دانانی نرخیك له سه ری وهك هه ر کالاو هه ر ئاژه لیک به یعی نه هاتوه، بو یه به پیوستی ئه زانیئت نرخیك وه یان کر ی یهك له سه ری دابنیئت، ئه گه ر چی که میش بیئت، یه کیک له و مه سه لانه ی که که سانی مه زه بی شانازی پیوه ئه که ن ئه وه یه که ئه لێن: ئایینی ئیسلام لانی زۆری کر ی ی ژنی دیاری کردوه و ناییت له وه زیاتر وه ربگیریت، ئه وه ی لیژده دا پیوسته بیلین ئه وه یه: که ئایینی ئیسلام برپاری له سه ر کر ی ی ژن داوه، وه به بی دیاری کردنی کر ی یه (هه ر چه ند که میش بیئت)، ئه و ئیزدواجه به تاله، که واته مه سه له ی بنچینه یی لیژده دا چۆنیه تی روانینه بو ژن، وهك ئه وه ی ژن کالایه که کرین و فرۆشنتی له سه ره، وه یان نه خیر... مرۆشیکه و هه رچی یهك که په یوه سته به ئیزدواجیه وه، کاری شه خصی خو یه تی و تیایدا ئازاده؟ وه لامی ئه مه ش دیاره، که ئیسلام وهك کالایهك ده روانیته ژن.

که واته دانانی هه ر نرخیك له ناوه ره کدا، هه ر یهك ماناو مه به سته هه یه، ئه ویش به کالا دانانی ژن و کرین و فرۆشنتیه تی، جا ئیتر که سانیک له و چوارچۆیه دا بیته و برده بکه ن، مانای ئه وه یه چه ندوو چوو له سه ر چۆنیه تی دانانی نرخی کالاکه ئه که ن، به نرخیکی به رز یان نزم، له سه ر کالا بوون وه یان نه بوونی.

که واته دانانی هر نرخیك له سره ژن نیشانه ی فرۆشتن و ته سلیم کردنیه تی به پیاویکی تر، واته میزد، هر بویه میزد مافی گشت شتیکی به سر نه و ژنه وه هیه، به مافی جیاوونه وه و ته لاقیشه وه.

به لام ژن وهك كویله و کالیهك، که خاوهن خوی نیه و مولکی پیاوه، بوی نیه نه و عهده هلو شینیتته وه و که به هویه وه بووه ته کویله ی پیاوه کی، نه گهر چی پر له نه شکه نجه و نا رده تیش بیت.

نه گهر نه مه یاساو رده شتی کومه لی کون بووه، که هتا نیستانش له زور شویتی دنیا دا هر دریزه ی هیه، نیسلامیش هه مان یاساو رده شتی ته نکید کرده ته وه، نهك هر نه وه نده به لکو نه رزو حالی چینه داراو ده سه لاتداره کانیشی برده وه ته ناسمان و، مؤر و نیمزای نیلاهیشی بو لیداون، پروانه نه م سووره تانه البقره: ۲۲۶-۲۳۶، ۲۲-۲۳۷، الاحزاب: ۶۹، المجادله ۱-۲، النساء: ۱۹، که ده بینیت به چ شیوه یهك، بو مافی جیاوونه وه و ته لاق، ته نها روو له پیاو کراوه و، نه وه ی باسی لیوه نه کراوه مافی ژنه له م مه سه له یه دا، مه گهر وه رگرتنی کری له ش (ماره یی).

بیگو ومان نه م هه موو بی مافی و سته م و چه وساندنه وه یه، سه رچاوه و زه مینه ی ماددی په یدابوونی له شفرۆشی و په یوه ندی جنسی له ده رده وه ی خیزان پیك ده هیئتیت، نه مه ش دیارده یه که هر له و کاته وه ی خیزان به قازانجی پیاو گوړانی به سر دا هاتوو، سه رده تاکانی نه زمی پیاو

مه زنی په یدابوو، نه ویش هاته کایه وه، له سه رده می پیش په یدابوونی نیسلام، دیارده ی له ش فرۆشی و په یوه ندی جنسی له ده رده وه ی خیزان دیارده یه کی بلاو بووه، ته نانه ت له شاره کانی وهك (مهكکه) و (تایف)، بو له ش فرۆشی شویتی تاییه تی هه بووه، که بو نیشانه نالای تاییه تیان هه ل کرده وه.

کاتیک بزوه ته وه ی (محمد) ی له و هه ل و مه رجه دا سه ری هه لدا، نهك هر رده خه ی له و نه ریت و رده وشت و بیرو بوچونانه نه گرت و، له به رامبه ریدانه وه ستایه وه و، به لکو گشت نه وانیه ی چه سپاند ناوی (پیرۆزی نیسلامی به سر دا کرد).

هه روه کو چون له و کومه لگا چینایه تی و باب مه زنیانه دا (به کومه لگای عه رهبی نه و سه رده مه شه وه)، که چینه داراو ده سه لاتداره کان، خویان هوکاری فه ساد و گشت دیارده یه کی دزیوی کومه ل بوون، که چی یاساو هوکی خویان له به رزه وه ندی چینایه تی خویانه وه ده ر کرده وه و چینه کانی خواره وه ی کومه لیان بی تاوانبار کرده وه.

له قورئاندا هاتوو نه لیت: (الزانية والزاد فاجلدوا ل واحد منهما مائة جلدة... الزاني لا یدح إلا زانية او مشرة والزانية لا ینحها الا زان او مشرك و حرم ذلك عل المؤمنین)، واته: سه د دار له ژن و پیاوی زینا کهر بدن... پیاوی زینا کهر ته نیا ژنی زینا کهر و، ژنی موشریک ته نها نه توانی بو خوی ماره بکات، ژنی زینا کهریش ته نیا نه توانی شوو به پیاوی زینا کهر یا پیاوی موشریک بکات، وه نه م کاره بو پرواداران حه رامه.

ئهم یاساو برپارانہ له دونیای واقیعدا رپوی له چینہ کانی خواره وهی کؤمه له وه هرچی داراو دهوله مه ندانی شه، به هوی دارایی و دوسه لاتیانه وه هه موو شتیکیان بؤ فراهه مه وه، ئهم یاسایانه نایانگریته وه.

کاتیک که ئیسلام دوسه لاتی گرتہ دست، شوینه رسمییه کانی له ش فرؤشی داخست و نه یانه شت، هه روه کو له قورئاندا هاتوه ئه لیت: وه که نیزه کانی خؤتان بؤ به ده سته یانی مالی دنیا ناچار به زیناو خؤ فرؤشی مه که ن، ئه گهر ویستیان پاک بمیتن.

به لام نه جه لده و نه برپاری داخستی ئه و شویتانه نه یوه وه هوی له ناو بردنی له شفرؤشی، چونکه له ش فرؤشی و ئه وه ل و مه رجی باسمان کرد، لازم و مه لزومی یه کن و، هه تا سه رچاوه ی واقیعی و ماددی ئه و دیاردانه کوپڑ نه کریته وه، به برپارو توندوتیزی چاره سه ر ناکریت، داخستی ئه و شویتانه وه جه لده لیدان له وه که سانه ی که په یوه ندی جنسی پیکه وه ئه که ن، به بی ئه وه ی ئیزنیان له کاهینه کانی ئیسلام وه رگرتی و، به بی ئه وه ی سات و سه وه ای کرین و فرؤشتنه که به ده لالی مه لاکان بووبیت، وه ک هه مان کاری جمهوری ئیسلامییه، که ئه و شویتانه ی داخستوه وه، به لام ئه و دیارده یه به نه یی، وه یان به ئاشکرا و به رسمی، به ئیزی ده ولت و به قه رارو برپاریک که ئاخونده کان ئیمزای ئه که ن هه ر درپڑه ی هه یه.

ئهم قسانه شمان به هیج جؤریک، به و مانایه نییه که: نه (محمد) نه (خومه ینی) له هه ولی له ناو بردنی دیارده ی له شفرؤشی

بوونه، به پیچه وانه وه، بزوتنه وه ی ئه مانه بؤ خؤی پاریزه ی زه مینه ی سه ره له دانی ئهم دیارده یه ن، له کاتیکدا خؤیان وا نیشان ئه ده ن، که به ربه ره کانی ئهم دیارده یه ئه که ن، هیج واقیعه تیکی نی یه، به لکو ئه وان ته نها به ربه ره کانی له گه ل ئه و دیارده یه دا ئه که ن، که په یوه ندییه کی سروشتی و ئازادی، ئینسانه کانه، که به بی ئاگای ئه وان بووبی، ئه وان ئه وه یان به لاهه گرنک نی یه، ئه و په یوه ندییه جنسی یه، په یوه ندی سروشتی و ئازادی نیوان ئینسانه کانه و به ره زامه ندی هه ر دوولا پیک هاتوه یان نا، هه ر بؤیه ئه وه ی ئه وان کردوویانه و ئه یکن، له راستیدا په ره پیدانی له شفرؤشی و ئیغتیصابه و، خؤیان گه وره ترین تاوانیان له به رامبه ر ئه و مه سه له یه دا کردوه.

به لی... ئه وه ی ئیسلام و گشت ئایین و بیروباوه ری کؤنه په رستی و ده زگا و ده ولته ی چینه کانی سه ره وه ی کؤمه ل کردوویانه، په ره پیدهر و هوکاری دیارده ی له شفرؤشی و په یوه ندی جنسی ده ره وه ی خیزان، چونکه ئه و شیوه خیزانه ی ئه مان چه سپاندوویانه، به پی ی قازانج و مه رجی ئابوورییه، نه ک مه رجی سروشتی، بؤیه له راستیدا ئهم جؤره ئیزدواجه، هیج جیاوازییه کی له گه ل له ش فرؤشی دا نییه، مه گهر له وه دا که ژن به شیوه ی پارچه له شی خؤی نافرؤشیت، هه روه کو له وانی ترده هه یه، به لکو به یه کجار و به یه ک که رت و هه تا سه ر، له شی خؤی وه ک کؤیله یه ک ئه فرؤشیت.

كەواتە ئايىنى ئىسلامىش بە ھەمان شىۋەى كۆمەلگى كۆن، سزى توندى بۇ ئەو كەسانە دانائە كە بە پىي دەستوورى ئىسلام ئىغىتصاب ناكەن، نەك لەبەر ئەوئى ئەم كارە بە كارىكى نا مەرۋقانى، يان ھەر شتىكى تىرى لەم چەشەنە دەزانن، بەلكو بە دەست درىژى بۇ شەرەف و مولكىە تى خەلكى ئەژمىرن، وە لە راستىدا سزى توندى ئىسلام لىرەوۋە، ئەگەر نا... ھىتانى چوار ژنى ئازاد و سەدان ژنى كۆپلە، وە يان داگىركردنى ئەو ژئانەى كە بە زۆرى سەرە نىزە، لە مىژدىان جىا ئەكرىتەو، خۇيان و مندالەكانىان بەسەر قارەمانانى غەزادا دابەش ئەكرىن، فەساد و جەرىمە و ئىغىتصاب و گەرەتەرىن تاوان لە مىژووى بەشەرىدا نەبىت چى يە؟

لە كۆتايىدا پىۋىستە ئامازە بۇ ئەو بەكەين كە دىاردەى پەيوەندى جىسى لە دەردەوئى خىزان، لە سەردەمى خۇى (مەمد) يىشدا، سەربارى ھەر زەبروزەنگ و سزايەكى تونند لە بەرامبەرىدا، بە تەواوى دەرنەكەوئىت.

لە ئازادابوونى چەندىن ئايەت و تەكىد كەرنەو، لە سەرى، بۇ خۇى بەلگەى ئەو راستىيە، ھەرۋەھا پەيوەندى جىسى لە نىوان عائىشەى ژنى مەمد لەگەل (صفوان كورى مەعتەل) باشتەرىن نمونەى ئەو دىاريدەيە، كە ھەراو ھورىايەكى زۆرى لەسەر پەيدا بوو، وە ھەرچى خەلك ھەبوو پىي زانى و بەم ھۆيەو (مەمد) كەوتە بەر رەخەى زۆرى موسولمانەكان و بەو ھۆيەو زۆر بىتاقەت بوو، رۆژىكىان لە مەزگەوت ووتارىك ئەدات و ئەلىت: بۇچى

موسولمانەكان سەبارەت بە خىزانەكانم ئازارم ئەدەن؟ ئىتەر كار ئەگاتە ئەوئى كە (عائىشە) بىتورى و بىچىتەو مالى باوكى، وە بەو ھۆيەو نەخۇش ئەكەوئىت و مانگىك لە جىگەدا ئەكەوئىت، جا (مەمد) پىرى بە ھەندىك لە موسولمانەكان كەرد كە چى بكات؟ لە وەلامدا (على) ووتى: ئەى پىغەمبەرى خودا، ھەر ژن زۆرە بۇ تۆو، پەكت لە ژن ناكەوئىت، بەلام بىزە بە شوپن (بەربەرە) ي كەنيزەو پىرىارى لى بكة، (بەربەرە) يان ھىئاو على ئەشكەنجەى كەردوو ھەرەشەى لىدا، مەسەلەكە پەيوەستە بە عائىشەو، كەچى ئەم كوتەك كارى ئەكرىت، ئەمە رەفتارىان بوو لەگەل كەنيزەكانىاندا و پىي ووت، ھەر چى يەكت لە عائىشە بىنىو بۇ پىغەمبەرى بگىرەو، ئەوئىش لە وەلامدا ووتى ھىچ خرابەيەكم لى نەديو، بەلام كاتىك كە ھەوېر ئەشلىم، بە عائىشە ئەلىم ئاگادارى بكة، خەوى لى ئەكەوئىت و مەر و مالات ھەوېرەكە ئەخوات.

دواتر (مەمد) ئەچىتە مالى ئەبو بەكر و دەست ئەكات بە نامۆژگارى كەرنى عائىشەو، داواى لى ئەكات كە تۆبە بكات ئەگەر كارى لەو جۆرەى كەردو، ئەمە لە كاتىكدا ئەگەر يەكىكى تر ئەم كارەى بگردايە داواى تۆبەى لى نەئەكرا، بەلكو سەنگەسار (رەجم) ئەكرا.

عائىشەش بۇ بەرگىركەن لە خۇى ئەلىت رۆبىشتووم دەست بە ئاوبگەيەنم ملوانكەكەمم لى وون بوو و بى ئەوئى كە ئاكام لى بىت، كاتىك كە پىم زانى، گەرەمەو ئەو شوپنە تاوەكوو

بیدۆزمهوه، ئەمەش لە کاتیگدا بوو کە لە شکر خەریکی گەرانەوه بوو، (چۆنە وا، لەو کاتەدا کە سی ئاگادار نەکردوووە تەوه، کە ئەی زانی لە لە شکر بە جی ئەمیتیت) ئیتر لە شکر پی یان نەزانیو بە جییان هیشتم، بەلام دواپی سەفوانم بۆ پەیدا بوو، کە بە هۆی هەندیک کاری پیویستی خۆیهوه، لە لە شکر دوا کەوتیو.

کاتیگ (محمد) هەستی بەوه کرد کە وورده وورده مەسەلە کە بە قازانجی خۆی ئەشکیتهوه (لە لایەن رای گشتی موسوڵمانەکانەوه) و (عائیشەش) هیچ نا درکیتی، پاش لیکۆلینەوه، تۆزیک خۆی بی دەنگ ئەکات و، یەکسەر ئەلیت: ئەوا لە خوداوه وه حیم بۆ هات، کەوا (عائیشە) کاری وای نەکردوو، وه خوا ئەلیت هەر کە سیک شتی وه های بۆ یەکی تر هەلبەست و ، چوار شایهتی نەبوو، ئەوا هەشتا جەلدهی لی بدەن، (والذین یرمون المحصنات ثم لم یاتوا باریعة شهداء فاجلدوهم ثمانین جلدة ولا تقبلوا لهم شهادة ابدًا و اولئک هم الفاسقون) واتە: وه کە سانیک کە تۆمەتی زینا، لە ژنانی داوین پاک ئەدەن و ، لە پاشان چوار شایهت بۆ قسە ی خۆیان ناهین، هەشتا جەلدهیان لی بدەن و ، ئیتر قەت شایهتییان لی قبول مەکن و ئەوانە فاسقن، بە پی ئەم بریارە تازەیه (بە بی ئەوهی پیشتیش پاگەیه نرابیت) هەشتا دار لە (مستم) و (حسانی کوری سابت) و (حەمنە ی کچی جش) درا، کە باسی ئەو رووداوهیان کردبوو.

پاشکۆ:

چەند بە شیک لە فتوای مەلایەک بە ناوی (مەلا بە شیر)، لە پەیهۆند بە ووتاری (روانین و رفتاری ئیسلام لە بە رامبەر مەسەلە ی ژنان):

... بەلام بە داخهوه، لەو زمانە کە سانیک پەیدا بوون، چ پیاو چ ژن، مەجموعە ئافرهتیک یی ئابروو، بی ئیمان، قین لە دل، کە بوونەتە داردهستی مەجموعە کە سانیک خوا نەناس، دوژمنی ئیسلام، دەیانەوی بمانگەرینەوه بۆ بەرەلای.

خۆیان ناویان لە خۆیان ناوه بەرەلا، بە سەر بە خۆ، دەیانەوی ئیمەش بکن بە سەر بە خۆ، یانی بەرەلا، ئەوانە ئەیانەوی بمانگەرینەوه بۆ ژبانی حەییوانی، حەییوان فەوزای قبول نییه، لە جیگە موسوڵمانان، لە شاری موسوڵمانان، لە ژیر حوکمی موسوڵمانان، شویتیک حاجی و مەلای لی یه، لە شویتیک ئەوقافی لییه، ئەوجا جەریدە یەک، وه لاهی ناوه کە شی ناهیتم، چونکی با قیমেتی نەدەمی.... جەریدە یەکیان بۆ دەرچوو، ئەو جەریدە یە یەک ئیشی هەیه، تەنھا جوین دانە بە خوا، بە پیغەمبەر، جوین دانە بە هەموو رەوتە کوردییەکان، دەلین هەمووتان بی شەرەفن، دەلین با ماریی نەمیتیت و با لەگەل پیاویکی تردا رابویرئ، با هەموو تیکەلی یەکن، زینا نەمیتئ، داوا ی ئەوهی دەکن، دەیانەوی ئیمەش وهکی خۆیان بەرەلا بکن.

وه ختی ئافره تیکی فاسیده، زیناکه له هه کولانیك هه بوايه، به هوئی هاو چه پله ده ریان ئه کرد، ئه ریان ووت کولانه که مان بیس بوو.

به لام ئیستا وا بو خویان ئه و نه و عه قسانه ده که ن و، جه ریده شیان هه یه، ئه یانه وئ ئه و هه موو خه لکش بگه پینه وه لای خویان.

جا بزانه ته ئیسیری موسولمانان چه نده؟ بزانه ته ئیسیری کار به دهستان چه نده، که ئه و حوریه ته ی داوه پی یان.

ئه وه نازادی، ئه وه سه ره به ستی یه جوین به خوا ئه دهن، چونکه ئه زانن موسولمانه کان هه قیان به سه ر خوا وه نییه...

خوای گه وره له قورئاندا ئه فه رموی، ئادمم و هه وام خه لک کردوه، ئه لئین ئه وه درویه، ئه لئین خورافاتو درویه، که له قورئان ئه فه رموی به هه شتم بو تان ئاماده کردوه... ئه لئین درویه، ئه ها ئه لئین به هه شتی دروینه ی ئیسلام... بوختان بو سه ر هه و ئه که ن و... ئه لئین مادام هه و اهزت له ئاره زوی جنسی یه، من داوا ئه که م خوت و که کانت له کاتی مندالبووندا ئازارت هه بیته.

له جیاتی ئه وه ی بلیت له و ئایه ته قورئان وا ده لیت، ده لئین قورئانی خورافات، له و خورافاتو ده لی... .

ئه مانه خویان ئه لئین کافرین، چونکه ئه لئین ئه و موسولمانانه شه ریه ته که یان وا ده لی... ئیھانه ی هه مووتان ئه که ن، چونکه ئه لئین ئیسلامیه کان رۆژی پینج جار ئه چنه مزگه وت و ئیجتیماعی حیزبی ده که ن.

ئه لئین که چه مه لاو که چه شیخ... که چه کانیان بوونه ته ئه لموده و... ئه وه ئیھانه ی شیخ و مه لا ئه که ن.

ئه مانه نه کوردن... نه ئیسلامن... نه هه یوانن... هه یوان نین...

ئیسلام خودا ساحتیه ته ی به حریش به ده می سه گک پیس ناییت، به لام ئیمه خه می موسولمانانمانه، خه می غیره ته ی موسولمانانمانه، خه می ئه وه مانه ده سه لاتداره کان چۆن مه جال ئه دهن بی حه یاو بی ئاپرووی ئاوها، له ناو میله ته ی موسولمان، ناما قولی ئاوها بکه ن، (سه لمان روشدی) به سته زمان ووتی هه ندیک له ئایه ته کان غه له ته، نه ک هه مووی، ئه وان ئه لئین هه مووی غه له ته، خوا نییه، جوین به خوا ئه دهن، ئه و وای نه کرد، هه موو عالم ووتی ئه بی بکوژی.

ئیسلام خاوه نی خوئی هه یه، ئه ما ئیمه ئه بی غیره تمان هه بی، دیفاع له پیغه مبه ر بکه یین، که جوین به پیغه مبه ر ئه درئ له رۆژی قیامت پیغه مبه ر لیت ئه پرسئ، جوینم پی درا بو دیفاعت نه کرد؟

به لام ئه گه ر بی غیره ت بن خوا عیقابان ئه دا... جا موسته هه قی ئه و عیقابه ن.

جوابتان چی یه له رۆژی قیامت، که خوای گه وره پیته ئه لیت، جوینم پی درا بو دیفاعت نه کرد؟

مه وقیفتان چی یه مه لاکان؟ مه وقیفتان چی یه عالمه که، موسولمانان؟

ئه وانه جوین به خوا پیغه مبه ر ئه دهن ئه ی کوا ده نگان؟

ئەى ئەوانەى غىرەتى دىنتان لە دلدایە. نەهى لە خزاپە
ئەكەن، دىفاع لە خواو پىغەمبەر ئەكەن... يانیش ئەوویە خواى
گەورە عىقاب و عەزابى گەورەتان دىنیتە سەر، ئەوجا چەندە داوا
بکەن خواى گەورە، دوعاتان قبول ناکات.
هيوادارین مەوقفىكى مووحدەد هەبى، بەرامبەر ئەو بى
ئابروانە.....

کوۆتایى

ئامانجى ئىمه له نووسىنى ئەم نامىلكه بچوكه دا بهر چاو
رۆشنىيەك بوو بۆ خويتهر، تاك و بزانت كه دىنى ئىسلام وهك و
كوۆلەو كالاو شت و مەك ئەروانىتە رەگەزى مى، هيج
مرۆقايەتییەك لە دىنى ئىسلامدا نىيە بۆ مافى ژن تەنها وهك
ئامرازىك بەكارديت بۆ بەتالكردنه وەى غەرەزى جنسى رەگەزى نيز
و وه كارگەيه كه بۆ درووستكردى و هچە و مندا، ئەوئەندەى دىنى
ئىسلام لە خزمەتى غەرەزى سىكىسى پياوانى ئايىنى ئىسلامدا
بوو ئەوئەندە ئامازەى نەبوو بۆ بوارەكانى ترى ژيان و ، خزمەتى
بۆ مرۆقايەتى نەبوو جگە لە مال و پىرانى و كاولكارى و بە
تالانكردى سەرۆت و سامان و ژن، ئەگەر بلێين بە راستى
خزمەتىكى باشيان بە لايەنى سىكىسى پياوى ئىسلام كردوو دوور
نیه لە راستىيەوه و جى دەست و پەنجەيان ديارە، ئەمەش جوان
دەردەكەويت لە مەلاو پياوانى ئايىنى ئىسلامدا كه بە هەمان
شىۆهى رابەر و خەليفەو پاشاكانى رابردووى ئىسلام، چەند ژنە
دەهيتن و كەسانىكى جنسىن و تەماح لە كچانى تەمەن مندايش
ئەكەن كه بە نەوهى خۆيان ئەشيت.